

Facultat de Lletres

TREBALL FINAL DE GRAU

ANÀLISI DE COM ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ CATALANS HAN TRACTAT LA GUERRA DE SÍRIA

Autora: Prats Montés, Maria del Mar

Tutora: Braga de Melo Fasigas, Amanda

Estudi: Comunicació Cultural

Curs 2018 – 2019

Data d'entrega: 29/05/2019

Agrair a la Dina, a la Soumaya, a la Fiore,
al Ruben i al Javier, per la seva generositat i
veritat a l'hora de compartir-me les seves
històries. Sense ells, aquest Treball Final de
Grau no hagués estat possible.

Gràcies també a l'Amanda Braga, per haver
confiat en mi.

A partir dels mitjans de comunicació de masses, aconseguim les eines necessàries per entendre i conèixer el que passa arreu del món. És per això que el periodisme s'ha passat a denominar com "el quart poder".

En aquest TFG he analitzat de forma crítica com els mitjans de comunicació catalans han tractat el tema de la guerra de Síria, aquest fet en general, i el cas dels refugiats. Intentant mantenir un to objectiu fins a les conclusions, he contraposat tota la informació que he obtingut de diferents diaris amb la visió i experiència pròpia de persones relacionades amb el conflicte i la crisi humanitària dels refugiats. D'aquesta manera analitzar si comparteixen l'enfocament, tractament i visió que es dona del conflicte als mitjans de comunicació catalans.

Mitjans de comunicació – Guerra de síria – Refugiats

“Els mitjans hem de fer autocrítica i preguntar-nos a cada moment si estem fent bé la nostra feina i no confont desitjos amb realitat. Perquè el bon periodisme és el millor antídote contra el populisme i perquè sense mitjans lliures i d’ampli espectre tampoc hi haurà ciutadans lliures ni autèntica democràcia.” (Redacció del diari *Ara*, 2016)

Índex

INTRODUCCIÓ	5
1.1 La Guerra de Síria i la crisi dels refugiats.	6
1.2 Els mitjans de comunicació i el conflicte de Síria.	8
1.3 Estructura	10
MARC TEÒRIC	12
2.1 El periodisme de masses i la manipulació dels mitjans de comunicació	13
2.2 El periodisme de conflictes, de guerra i polític al servei del poder.	16
2.3 La falta d'ètica periodística en la societat de la informació.	19
METODOLOGIA	21
RESULTATS	24
4.1 Anàlisi de les notícies:	24
4.1.1 Primer anàlisi quantitatiu dels mitjans:	24
4.1.2 Primer anàlisi qualitatiu dels mitjans:	29
4.1.3 Comparacions entre els diferents exemples.....	35
4.2 Anàlisi de les entrevistes	36
5. DISCUSSIÓ	40
6. CONCLUSIONS	44
7. Referències Bibliogràfiques:	49
7.1 Llibres:	49
7.2 Articles i Webs:	49
7.3 Treballs:	50
ANNEXOS:	51

1. INTRODUCCIÓ

Amb aquest treball, pretenc analitzar de forma crítica els mecanismes discursius propis de la premsa. Concretament, fent un estudi de com alguns mitjans de comunicació catalans han tractat el tema de la crisi dels refugiats i la guerra de Síria, des dels seus inicis fins a l'actualitat. Un conflicte que ja s'ha allargat nou anys.

Han aprofitat els mitjans una font d'informació tan important com és el testimoni de la gent que ho ha patit? Han aconseguit reflectir el que senten les persones que han viscut i encara viuen, dia rere dia, les conseqüències de la guerra? El periodisme, és una eina importantíssima per donar veu a les persones que no en tenen, en aquest cas ho han aconseguit? O simplement s'han dedicat a informar sobre el que passava?

Des de ja fa anys, els mitjans de comunicació de masses s'han considerat el quart poder de les noves societats contemporànies, unes societats caracteritzades per la seva complexitat i diversitat. Aquests canvis, lligats als avenços de les noves tecnologies han portat a una sobre informació, rebem cada dia una gran quantitat de notícies, de forma caòtica i en moltes ocasions, contradictòries. El consum d'informació s'ha acabat convertint en una activitat orientada cap a l'oci, en conseqüència en part perquè els mitjans són importants agents de socialització.

Però, a través de la comunicació de masses, aconseguim les eines necessàries per conèixer tot el que passa arreu del món i podem convertir-nos, a distància, en testimonis dels grans fets del moment. La realitat és que els ciutadans necessitem el periodisme, ja que normalment no podem tenir la informació que rebem a partir del coneixement de primera mà. És per això que els mitjans de comunicació s'han posicionat al capdavant de la nostra societat, convertint-se en el marc de referència de l'esfera pública.

Encara que els mitjans de comunicació tinguin com a finalitat ser els vehicles que transmeten informació, no són simplement això. La realitat és que la influència del periodisme de masses és tan important que pot arribar a condicionar una societat, pot canviar la seva sensibilitat i la seva racionalitat.

És per això, que tot estudiant de comunicació sap que la finalitat principal del periodisme és intentar remoure i provocar alguna cosa en les persones. Comunicar per comunicar no té cap sentit, i cito a Ryszard Kapuscinski (*Los cínicos no sirven para este oficio*, 2002) per afirmar que “ El verdadero periodismo es intencional, a saber: aquel que se fija un objetivo y que intenta provocar algún tipo de cambio”(p. 38).

Però, d'una manera gairebé contradictòria, els mitjans convencionals estan en crisi. Els grans avenços tecnològics i d'internet, sobretot, amb les xarxes socials, han derivat al fet que avui en dia tothom comuniqui i es cregui amb la capacitat d'informar. Els mitjans tradicionals com els diaris estan en crisi i la gran quantitat d'informació ha provocat que la societat sigui cada cop més exigent. Llavors, dins d'aquesta onada de globalització la comunicació necessita coherència, una coherència que doni credibilitat. No es tracta simplement d'informar, la societat demana uns mitjans que respectin la seva pluralitat sent capaços de cercar el rerefons de les notícies per fomentar, d'aquesta manera, un esperit crític.

Per tot això considero que és interessant analitzar com tracten els mitjans de comunicació alguns temes en concret. Tenint en compte la importància i el poder que aquests tenen dins de la societat en la qual vivim, a vegades, és necessària una mirada crítica cap al periodisme i la comunicació en general.

1.1 La Guerra de Síria i la crisi dels refugiats.

Passats els anys, hem pogut afirmar que “La guerra civil en Siria está siendo una de las derivas mas brutales e impredecibles de este cambio histórico que ha supuesto para la región la Primavera Árabe. Lo que empezó como un movimiento popular de contestación al régimen se ha convertido, más de dos años después, en un conflicto de alcance regional cuyas consecuencias no podemos prever, (...)” (Amaia Goenaga, 2013, p.1).

Ja fa nou anys que va començar la guerra de Síria, i han canviat moltes coses en aquest temps, però la realitat és que està sent un dels conflictes més durs dels darrers anys. Allò que va començar com un moviment popular en protesta del règim ha acabat en un conflicte tant regional com global.

El conflicte de Síria es va iniciar l'any 2011 concretament, el dia 15 de març, tres mesos després de l'alçament de la Primavera Àrab, quan una part de la població es va revoltar contra el règim del president Bashar al Asad. Aquest conflicte aviat es va convertir en una guerra civil en la qual s'han involucrat diferents potències regionals i internacionals. La revolta va començar sobretot a les ciutats de Damasc i Alep però aviat es va estendre per les diferents zones del país.

Les forces de seguretat del govern van respondre de manera contundent obrint foc contra els manifestants. Aquest fet només va provocar que encara més persones sortissin al carrer. Aviat eren centenars de milers els que estaven protestant de manera armada exigint la sortida d'Al Asad del poder. A mesura que aquest aixecament s'estenia, la repressió del govern es va intensificar i els simpatitzants a l'oposició es van armar més.

A part de les dramàtiques conseqüències humanitàries que està portant la guerra, aquesta ha evolucionat a tres nivells: Intern, regional i internacional. Per una banda, les disputes entre l'oposició al règim i el govern siríà que l'imparteix, dirigit per Bashar al Assad. Al mateix temps s'ha produït un desbordament de la violència armada, entre altres qüestions, a conseqüència de l'alçament de diferents grups jihadistes (això ha comportat que la guerra afecti al conjunt de l'Orient Pròxim convertint-la en una guerra també a nivell regional).¹

Llavors, dintre d'aquest context de conflicte va acabar creant-se una guerra dintre d'una guerra en la qual van enfrontar-se l'oposició moderada amb grups islamistes, i que a la vegada estaven enfrontats amb les forces del govern. També han entrat en la guerra els grups Kurds, assentats en el nord de Síria, que busquen l'establiment d'àrees de treball baix el seu domini en aquells territoris.

Són molts els països involucrats en aquesta guerra, Aràbia Saudita, Turquia o els EUA que donen suport al grup dels rebels, o Rússia que està al costat del govern. A més, les potències internacionals, com els EUA, s'han involucrat de manera molt directa perquè

¹ Laborie Iglesias (2014). *Síria: de guerra civil a conflicte regional*. Panorama geopolítico de los conflictos 2014. Instituto Español de Estudios Estratégicos.

han donat suport d'armament als grups rebels, i a partir del 2014 juntament amb Regne Unit, França i altres països van dirigir incursions aèries al país.

El 6 d'abril del 2017, la Casa Blanca va decidir involucrar-se en el conflicte encara que el president Donald Trump havia assegurat que no volia fer-ho. Va ordenar un atac d'uns 58 míssils en contra de les forces d'Al Asad. Un any després, el 14 d'abril de 2018 i amb el suport del govern britànic i francès, Washington va realitzar una altra operació aèria². La realitat és que un dels factors que ha suposat l'allargament del conflicte és la intervenció de les potències mundials. El seu suport militar, financer i polític ha contribuït en una intensificació dels conflictes i ha convertit Síria en un camp de batalla d'una guerra que ja no només és del país.

En definitiva, la guerra de Síria s'ha convertit en un dels pitjors drames de la nostra història, amb moltes i greus conseqüències. Ha comportat que un 70% de la població no tingui accés a l'aigua potable, una de cada tres persones no arriba a les necessitats alimentàries bàsiques, més de dos milions de nens no van al col·legi i una de cada cinc persones viu en la pobresa. Segons l'Observatori Sirià dels Drets Humans, quan portaven set anys de conflicte ja havien mort al voltant de 500.000 persones, encara que les xifres exactes són difícils de saber tenint en compte els problemes que hi ha per accedir a determinades àrees del país. A més, la guerra ha provocat la fugida de més de cinc milions de persones, segons xifres de l'Alt Comissariat de les Nacions Unides pels refugiats (ACNUR)³.

1.2 Els mitjans de comunicació i el conflicte de Síria.

Per a poder dur a terme aquesta anàlisi crítica dels mitjans, em centraré en un tema d'importància mundial i que ha desembocat en un dels majors drames de la nostra història més recent: La Guerra de Síria. Des que va començar el conflicte, ara ja fa més de nou anys, pràcticament tots els mitjans tant a escala global com en l'àmbit comarcal i estatal han anat explicant com s'anava efectuant el transcurs de la guerra i els desastres que

² Quitian, Sergi. (2018, Abril 14). "Misión cumplida": Trump lanza un ataque quirúrgico y limitado contra Siria". *La Vanguardia*. Recuperat de <https://www.lavanguardia.com/internacional/20180414/442563106866/trump-ataque-siria-asad.html>

³ ACNUR (2016, Març). *Consecuencias tras 5 años de guerra en Siria*. Recuperat de <https://eacnur.org/blog/consecuencias-tras-5-anos-guerra-siria/>

anaven passant al país. Però, com he esmentat abans, el periodisme no tracta només d'informar.

Amb aquest estudi vull respondre a una sèrie de preguntes del tractament dels mitjans sobre el conflicte. S'han centrat en aquest cas en només informar el transcurs de la guerra o realment s'han preocupat d'informar als seus lectors de quines són les causes i les conseqüències d'aquesta? I el més important, el periodisme català ha aconseguit reflectir el drama que han viscut milions de persones que han patit la guerra, l'han viscuda i, en molts de casos, han hagut de refugiar-se i fugir del país? Han aprofitat una font periodística clau que són les persones que ho han patit per, no només donar-los veu, sinó per poder parlar del tema a través dels seus ulls i explicant les experiències de les persones que ho han viscut de primera mà?

Per a concloure amb aquesta introducció, he cregut adient fer una explicació de com a partir del periodisme i dels mitjans de comunicació, les grans potències mundials ja fa temps que prenen partit en la guerra. Per a explicar això, he extret molta informació d'un blog que forma part de la xarxa del diari digital *VilaWeb* anomenat *Interpretant el món àrab i l'islam*⁴. L'article en qüestió, com la resta del blog, està escrit per Jordi Llaonart⁵ i es titula *La premsa internacional a Síria, al servei de les grans potències*⁶.

Jordi Llaonard defensa en aquest article que els països més poderosos del món, fa des de gairebé l'inici del conflicte, prenen partit per un dels dos bàndols, de tal manera que fins i tot els seus mitjans de comunicació deixen enrere els criteris periodístics per sumar-se a campanyes polítiques de les parts en guerra, donant suport a un dels dos bàndols i desprestigiant l'altre.

És evident que les potències mundials utilitzen tots els seus recursos per defensar un dels dos blocs, i el recurs més fort que existeix actualment en les societats occidentals és controlar els mitjans de comunicació.

⁴ És un blog on Jordi Llaonart fa un anàlisi crítica dels principals esdeveniments que afecten els mons àrab i islàmic des d'una perspectiva no dogmàtica ni partidista basada en el coneixement de l'autor.

⁵ Jordi Llaonart, arabista, islamòleg i periodista expert en el Pròxim Orient, ha escrit més de 2.000 cròniques i és l'autor del blog *Interpretant el món àrab i l'islam*.

⁶ Llaonart, Jordi (Abril 2013). *La premsa internacional a Síria, al servei de les grans potències*. Recuperat d'*arabislam*: <https://blocs.mesvilaweb.cat/arabislam/la-premsa-internacional-a-siria-al-servei-de-les-grans-potencies/>

El periodista en el seu article posa en context tota aquesta situació a través de dos exemples de periodisme que clarament defensa els interessos del seu estat. En el primer cas parla de França. Aquest país dona suport i envia armes als grups rebels, segons el seu discurs periodístic (com analitza Jordi Llaonard), el que es viu realment a Síria no és una guerra, sinó un atac indiscriminat de les forces de l'estat contra tota la població siriana. D'aquesta manera, el que intenta fer el govern francès a través dels mitjans de comunicació és justificar la intervenció militar directa del país a Síria i l'enviament d'armes i ajuda als rebels.

Però de la mateixa manera que hi ha països que donen suport als rebels, també n'hi ha que donen suport al règim Sirià, en aquest cas el més representatiu és Rússia. El govern Rus ha optat per les "tècniques de la por". Ha insistit a crear una por col·lectiva dient que els islamistes radicals (contraris també al govern d'Al Assad) arribin al poder. Per a fer-ho utilitzen discursos en els quals tracten als opositors de terroristes sense explicar els motius que han utilitzat per agafar les armes.

Amb aquest treball, pretenc fer un estudi semblant al que fa Jordi Llaonard del tractament dels mitjans de comunicació, però a Catalunya. Per entendre les seves estratègies comunicatives i esbrinar si també defensen un dels dos bàndols, si també es centren a fer campanya política sense cap criteri periodístic, o realment els mitjans catalans s'han desviat d'aquests per explicar realment el que passa, sense posicionaments i amb la realitat per davant de tot.

El més important és que la gent sigui conscient del que passa i de la gravetat de la guerra perquè, cito literalment de l'article: "Mentre aquí ens barallem, uns a favor de la supervivència del règim militar peti qui peti, i els altres a favor de posar-hi fi i enterrar-lo a ells i a tots els sirians innocents que calgui, a Síria la guerra continua aliena als nostres interessos" (Llaonard, Jordi. *Interpretant el món àrab i l'islam*. 2013).

1.3 Estructura

Partint de tot això, aquest Treball Final de Grau està estructurat en set parts. Una introducció, en la qual he explicat en què consisteix el treball i els objectius complets .

També una contextualització de la guerra i el seu transcurs, la crisi dels refugiats, una breu exposició sobre com altres països han tractat amb la seva premsa i mitjans de comunicació la guerra i l'estructura del treball. Seguidament el marc teòric, en el qual he relacionat els punts claus del projecte amb el que he après sobre la comunicació i mitjans periodístics durant els quatre anys de cursar el grau de Comunicació Cultural a la Universitat de Girona.

El tercer apartat és la metodologia, on he exposat tots els passos previs a aquest escrit, com he treballat, les fonts que he utilitzat i els mètodes que he seguit per a fer aquest estudi. En el quart punt s'hi troben els primers resultats. He mostrar primer en format de gràfiques i amb una posterior explicació, les primeres conclusions que he extret de les notícies que he analitzat, el nombre de peces que he llegit per a portar a terme aquest estudi, i he donat resposta a una sèrie de preguntes que m'he fet abans de fer les discussions finals i conclusions. He fet el mateix amb les respostes obtingudes de les entrevistes, però sense fer les gràfiques. I finalment, dins d'aquest quart punt, he contraposat superficialment els dos resultats. Per a realitzar les entrevistes he fet un estudi i cerca pels voltants de Girona per mirar de contactar amb persones que em poguessin donar una mirada crítica i propera dintre del marc de la Guerra de Síria i la crisi dels refugiats. Una vegada he contactat amb les diferents persones, i havent fet prèviament l'anàlisi i estudi dels mitjans que analitzo, he preparat i realitzat les entrevistes amb la idea d'aprofitar el màxim les seves opinions i que em donessin la informació necessària per a poder fer les conclusions del treball.

Els dos últims punts són la discussió final i les conclusions. Hi ha quatre punts de discussió essencials que he tractat en aquest projecte. Els mitjans han sigut capaços reflectir els desastres que ha patit una societat sencera durant el transcurs d'una guerra com la de Síria? A partir dels mitjans de comunicació catalans, els lectors es poden fer una idea de les conseqüències reals que ha tingut aquesta situació pel país? La comunicació està mediatitzada i controlada per la política i la burocràcia, fet que fa que no ens arribi tota la informació que hauríem de tenir? I, per acabar, s'haurien d'imposar certes barreres ètiques i morals a l'hora d'explicar contingut o mostrar imatges visuals de conflictes com aquests? En l'últim punt, les conclusions, he exposat de manera clara i ordenada el meu punt de vista i les idees finals a les quals he arribat fent aquest projecte.

Finalment, adjunto una bibliografia on poso per escrit totes les fonts, siguin llibres, articles, treballs o webs de les quals m'he enriquit i informat per a portar a terme aquest treball. I els annexos, on adjunto, algunes de les notícies senceres més rellevants del meu estudi i les transcripcions de totes les entrevistes que he fet.

2. MARC TEÒRIC

Segons Bill Kovach i Tom Roenstiel (2014), el propòsit principal del periodisme és proporcionar als ciutadans la informació que necessiten per a ser lliures de governar-se a ells mateixos⁷. És a dir, segons el llibre, la base del periodisme i la seva finalitat principal hauria de ser afavorir el ciutadà.

Per a fer-ho, Kovach i Roenstiel defensen tres punts principals: El periodisme ha de definir comunitat i elaborar missatges per així crear coneixements compartits. Ha de defensar sempre els ciutadans dels “dolents” ajudant a la comunitat a definir els seus objectius, perquè el periodisme sempre deu lleialtat als ciutadans. I per últim, ha d'actuar com a guardià protector de la ciutadania donant veu a les persones que no en tenen⁸.

I és que aquesta teoria de definint el periodisme des de fa molt de temps, sembla fonamental el fet que els mitjans de comunicació funcionin com a elements bàsics per a garantir la democràcia. Victoria Camps (2010)⁹, exposa que l'obligació del ciutadà és sempre utilitzar de manera responsable els mitjans de comunicació, d'igual forma que el periodisme ha de facilitar les eines per a fer-ho.

La història ha demostrat que qualsevol societat que vulgui limitar o directament suprimir la llibertat i la democràcia, el que primer ha de fer és aconseguir el poder de la premsa i controlar (o suprimir directament) els mitjans de comunicació (Kovach i Rosentiel, 2014)¹⁰. És a dir, Victoria Camps (2010) també defensa que els mitjans de comunicació han de comprometre's a garantir la democràcia d'una societat, però, avui en dia segueix

⁷ Kovach, Bill i Rosentiel, Tom (2014). Capítulo I: Para qué sirve el periodismo. *Los elementos del periodismo*. (2ª edd., p. 24).

⁸ Kvach, Bill i Rosentiel, Tom (2014). Capítulo I: Para qué sirve el periodismo. *Los elementos del periodismo*. (2ª edd., p. 24 - 25).

⁹ Camps, Victoria (2010). El ejercicio cívico de la libertad de expresión. *Democracia sin ciudadanos. La construcción de la ciudadanía en las democracias liberales*. (1ª edd., p.)

¹⁰ Kovach, Bill i Rosentiel, Tom (2014). Capítulo I: Para qué sirve el periodismo. *Los elementos del periodismo*. (2ª edd., p. 25).

sent aquesta la base? L'escriptora explica en el seu llibre que cada vegada hi ha més dificultats perquè aquesta "missió" del periodisme continuï sent el centre.

Però, en casos com els de la guerra de Síria i en altres temes de gran importància, es compleix aquesta teoria? A vegades els mitjans de comunicació deixen de ser factors determinants per la democràcia i passen a ser senzillament instruments de manipulació de l'estat, de les grans empreses i a funcionar com a titelles de les grans corporacions periodístiques i mediàtiques.

2.1 El periodisme de masses i la manipulació dels mitjans de comunicació.

Deixant de banda el debat de la funció democràtica del periodisme, el que ningú ha posat mai en dubte és la importància dels mitjans de comunicació en el conjunt de la societat. I és que els nous mitjans de comunicació de masses són importants agents de socialització fins a tal punt que s'han convertit en una activitat orientada gairebé a l'oci. Tant és així que en l'època actual els individus es formen i construeixen a partir dels missatges mediàtics, i gairebé tot el món està configurat per les grans corporacions que dominen aquests mitjans de comunicació de masses.

És a partir de tot això que les audiències han passat a convertir-se en usuaris, coneguts per molts teòrics com "audiència activa". Això es deu a què els mitjans creen un "nosaltres", fan que ens sentim vinculats a una comunitat i creen un imaginari (Benedit, 1983)¹¹. Segons Walter Lippmann (2003):

"Los ciudadanos conocen el mundo, de manera indirecta, gracias a las "imágenes que se hacen en su cabeza" gracias a los medios de comunicación."¹²

"Societat de la informació", és com molts autors com Daniel Bell (1973)¹³ o John Naisbitt (1982)¹⁴ han definit l'època actual perquè sembla que la informació a través del periodisme i els mitjans de comunicació de masses s'ha convertit en l'element central de

¹¹ Teorías de la comunidad imaginada (1983). Anderson, Benedit.

¹² Lippmann, Walter (2003). *La opinión pública*.

¹³ Bell, Daniel (1973). *The coming of the postindustrial society*.

¹⁴ Naisbitt, John (1982). *Megatrends: The New Directions Transforming Our Lives*.

tota la societat contemporània. Aquesta societat de la informació es caracteritza per una acumulació del saber i la mateixa transformació i transmissió d'aquest saber.

La realitat és que mai les persones havien tingut tanta informació ni tan fàcil accés a ella com avui en dia. En definitiva, els mitjans de comunicació han passat a representar tot l'espai del conegut com "allò públic", guanyant-se el lloc principal dintre de l'esfera pública. Aquesta idea d'esfera pública no es pot entendre sense conèixer les bases de la nova cultura participativa, i és que la democràcia supera ja l'àmbit polític i passa a contemplar-se també des de l'economia, la cultura i la vida quotidiana. És per això que dintre d'aquest context és molt important no oblidar la funció democràtica del periodisme. Com diu Castells (2009):

“La principal transformación organizativa de los medios de comunicación es la formación de redes globales de empresas multimedia interconectadas que se organizan en alianzas estratégicas”¹⁵.

Aquestes teories de la societat de la informació ja no només fan referència a les estructures polítiques i econòmiques, sinó també la vida quotidiana de cadascun dels ciutadans. L'entorn personal importa i és clau a l'hora que els mitjans duguin a terme els seus discursos, ja que en el periodisme es construeixen missatges que impliquen la referència d'unes opinions sobre unes altres.

Cada individu es construeix a partir d'aquests discursos mediàtics diferents i per diferents canals, perquè el món està configurat pels mitjans. El problema és que cada vegada més, i amb més mesura, els mitjans funcionen per i com les grans empreses. Això està fent que els seus discursos siguin cada vegada més qüestionats i que a poc a poc el periodisme perdi una de les seves característiques principals: la credibilitat. Segons Gabilondo (2011):

¹⁵ Castells, Manuel (2009). *Comunicación y poder* (p. 110).

“Parece extinguirse la visión romántica del oficio por culpa de una lógica económica asesina, los empresarios descubrirán que en la realidad social que entraña el periodismo subyace un negocio constante”¹⁶

Quan parlem de periodisme escrit, és un fet que gairebé de manera general els periòdics actuen com a monopolis. Com explica Jesus Timoteo Álvarez en el seu llibre *Historia y modelos de la comunicación del siglo XX*, els mitjans de comunicació són els factors catalitzadors de la configuració i l'evolució de la societat de masses¹⁷ Els periòdics, dintre de tot aquest món tan complex, compleixen tres funcions: actuen com a organitzadors dels partits polítics, i en molt de casos defensors d'alguns; son importants difusors i fixadors d'unes determinades ideologies; i s'han convertit en mecanismes claus de determinades idees polítiques, comercials i econòmiques¹⁸. Tot això ha convertit els diaris (igual que la majoria de mitjans) en elements de poder i ha provocat que ja no pensin entorn d'una ètica ni una moral.

Podem afirmar llavors que la premsa és molt més que un simple proveïdor d'informació perquè, per una banda, informen i es dirigeixen als espectadors fins i tot per entretenir. Però d'una altra banda, i al mateix temps, suggereixen, proposen i imparteixen valors i ideals a la societat. Tot això passa a conseqüència que la majoria de mitjans estan controlats i segueixen unes determinades línies editorials, i comporta que els mitjans estiguin totalment convençuts que la “seva realitat” és la realitat absoluta conformant, d'aquesta manera, un sistema quasi totalment tancat¹⁹.

El problema principal del periodisme de masses és que una nova classe d'acumulació empresarial que està dictaminant una nova manera de fer la premsa, està destruint la independència que necessita el periodisme per a poder dur a terme la seva funció democràtica. El debat als mitjans s'està convertint en una carrera mediàtica on el guanyador és el que alça més la veu, aconsegueixi més controvèrsia i més audiència sense tenir en compte cap mena d'ètica periodística. La premsa s'està convertint en

¹⁶ Gabilondo, Iñaki (2011). *El fin de una época. Sobre el oficio de contar cosas*. (p. 156 – 157)

¹⁷ Timoteo Álvarez, Jesús (1992). *Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX. El nuevo orden informativo*. (2ª edd., p. 20).

¹⁸ Timoteo Álvarez, Jesús (1992). *Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX. El nuevo orden informativo*. (2ª edd., p. 20 - 21).

¹⁹ Rivière, Margarita (2003). *El Malentendido, Cómo nos educan los medios de comunicación*.

exclusivament entreteniment on els seus protagonistes, com més discussió generin, millor. Com defensen Kovach i Rosenstiel a *Los elementos del periodismo*, el periodisme hauria d'apostar per les discussions integradores, i per reflexions que defineixin les qüestions que la mateixa societat ha de debatre.

2.2 El periodisme de conflictes, de guerra i polític al servei del poder.

En el moment en el qual la Guerra de Síria va començar, l'any 2011, la majoria de mitjans a l'Estat espanyol (seguint la tònica de la majoria²⁰ de mitjans occidentals) denunciaven el règim que hi havia al país i defensaven als rebels sense deixar entreveure altre tipus de realitat ni altres interpretacions del que estava passant. Aquest ha estat el fil conductor que han utilitzat la majoria de mitjans de comunicació occidentals, també a Catalunya, durant aquests nou anys que ja fa que dura el conflicte.

La realitat és que, en conseqüència de la gran desinformació que hi ha sobre el conflicte, la major part del suport internacional reflectit pels mitjans de comunicació s'ha decantat pel suport als moviments en contra del règim. Però abans de parlar de periodisme de guerra i conflictes hem d'entendre la definició del "periodisme global", que respon a una audiència global que s'interessa pel món com un "tot".

És important, en qualsevol cas, entendre i descobrir les relacions de poder econòmic i polític que controlen els mitjans de comunicació, sobretot quan es tracta aquesta a escala local i nacional. Hi ha diferents factors que caracteritzen la totalitat dels mitjans de comunicació dintre del marc de l'Estat espanyol. El més important d'aquests factors és que hi ha una tendència als grans conglomerats multimèdia que unifiquen la informació i el periodisme a causa d'una connexió entre les grans empreses de comunicació i els grups econòmics, industrials i financers predominants.

Actualment, a l'Estat espanyol, i a conseqüència de mesures repressives com la llei mordassa (4, 2015), es fa molt complicat poder realitzar un periodisme independent, fora dels grans grups econòmics i separada de les polítiques dominants. Si representa que l'intercanvi d'informació es converteix en la base de la qual es crea la comunitat i les

²⁰ Realment anomenada "lleï orgànica de protecció de la seguretat ciutadana", inclou 44 conductes qualificades de molt greus, greus o lleus que poden ser sancionades amb multes que van des dels 100 fins als 600.000 euros.

relacions humanes, com més democràtica és una societat més notícies i informació sol subministrar.²¹ Llavors, es pot afirmar que dintre de l'àmbit espanyol aquesta situació no afavoreix en cap cas a què la societat sigui la més democràtica possible.

Quan parlem de periodisme de conflictes i periodisme de guerra, la cosa encara es complica més. Com explica Iñaki Gabilondo (*El fin de una época, sobre el oficio de contar cosas*, 2011) als nous mitjans de comunicació només els importen els lectors i quants espectadors tenen. A més, cada vegada es fa més complicat que les empreses periodístiques treballin amb enviats de la seva pròpia organització a les zones de conflicte. En contraposició, compren directament notícies d'agència les quals normalment estan subscrietes a una sola línia editorial, ideologia i criteris que no ajuden a tenir diferents interpretacions i punts de vista sobre el que està passant.

També, quan no compren aquests tipus de notícies contracten als anomenats corresponsals “freelance” que normalment treballen en condicions precàries havent de jugar-se la vida en les zones de conflicte, i tenen el pes de col·locar els seus reportatges i cròniques als mitjans de comunicació que normalment ni s'interessen per publicar informació real i veraç^{22 23}.

És important que les persones que miren el telenotícies, escolten la ràdio o llegeixen el diari entenguin que els periodistes, els emissors de tota la informació, han de transmetre i explicar d'una determinada manera les notícies que prèviament ha seleccionat un grup mediàtic (i que aquest normalment està controlat per uns determinats accionistes). Llavors, quan parlem de periodisme de guerra, perquè als mitjans de comunicació sempre surten els mateixos conflictes? Perquè els “dolents” sempre són els mateixos? I amb quins criteris hi ha conflictes que es mereixen més cobertura que d'altres?

Noam Chomsky i Ignacio Ramonet en el seu llibre titulat, *Como nos venden la moto*, exposen que normalment les premses nacionals es neguen a donar cobertura informativa a determinats conflictes i de les violències que s'exerceixen en diferents parts del món. I

²¹ Kovach, Bill i Rosentiel, Tom (2014). Capítulo I: Para qué sirve el periodismo. *Los elementos del periodismo*. (2ª edd., p. 29).

²² Gabilondo, Iñaki (2011). *El fin de una época. Sobre el oficio de contar cosas*. (p. 98)

²³ Exemples d'això son que els mitjans, cada vegada més, aposten per informació provinent de Xarxes Socials o Youtube, moltes vegades sense contrastar-la ni verificar-la i que, en molts de casos, com ha mínim està incompleta.

és perquè no els interessa realment, perquè si ho fessin, segurament destaparrien i farien públiques informacions que no afavoririen a l'estat ni a les grans corporacions.

Un exemple de tot això és la guerra del Líban quan va ser envaïda i van morir més de 20.000 persones, els mitjans no van publicar res Per què? Perquè els Estats Units donava suport a aquesta invasió. El mateix exemple podríem posar amb la guerra del Golf²⁴. És a dir, les publicacions i informacions en casos de conflictes estan controlades pels estats, pels seus interessos i seguint els seus discursos.

Chomsky i Ramonet critiquen el fet que molts ciutadans creuen que poden informar-se de manera seria mirant els telenotícies o llegint un sol diari. I ho critiquen d'acord amb tres arguments. Primer, creuen que els informatius televisats i la majoria de mitjans cada cop estan menys destinats a informar, si no que s'utilitzen com a forma de distracció. Segon, creuen que l'acumulació ràpida de notícies breus i normalment fragmentada, el que provoca realment son efectes negatius i contradictoris de sobre informació i desinformació. I finalment, defensen que per estar informat de manera veraç i real s'ha de participar de manera intel·ligent en la vida democràtica, buscant diferents punts de vista, contrastant opinions....

El fet de voler informar-se sense esforços només és una il·lusió creada pels mitjans de comunicació de masses²⁵. Perquè la realitat és que quan es té el control absolut dels mitjans de comunicació, dues de les altres bases de la democràcia es tornen conformistes: el sistema educatiu i la intel·lectualitat. El problema arriba que, en aquest cas, qualsevol política pot fer-se efectiva.

En el cas Sirià, els mitjans occidentals van començar a fer ressò del que estava passant en el moment en el que el conflicte va passar a ser d'interès mundial. En aquest cas, i per primera vegada, es van decantar pel bàndol rebel en comptes del de l'estat, però única i exclusivament com a conseqüència dels interessos econòmics i polítics que hi havia darrere d'aquesta revolta.

²⁴ Chomsky, Noam i Ramonet, Ignacio (2002). *Cómo nos venden la moto. Información, poder y concentración de medios*. (Edd. 15., p.39 – 42)

²⁵ Chomsky, Noam i Ramonet, Ignacio (2002). *Cómo nos venden la moto. Información, poder y concentración de medios*. (Edd. 15., p.90 – 95)

En el moment en que Europa va posicionar-se, tots els mitjans de comunicació també ho van fer. Van donar suport a aquell bàndol que els podia interessar més a llarg termini i partint d'aquesta base, van fer ús de les màximes estratègies persuasives. Aprofitant-se de la desinformació col·lectiva de la societat en relació al conflicte, van marcar una clara línia editorial seguida per tot el periodisme i pels mitjans occidentals, que només defensaven unes polítiques imperialistes que tenien la intenció d'afavorir-los i de poder influir en la regió afectada en algun moment o altre.

2.3 La falta d'ètica periodística en la societat de la informació.

Una nova lògica periodística ha modificat fins i tot l'ètica professional, aquesta és la rendibilitat²⁶. Fins ara semblava que els principis ètics del periodisme eren el que aconseguien que aquesta professió no acabés de perdre la seva essència democràtica. Però fins i tot això està canviant. El problema és que mentre hi hagi un sol empresari que es cregui amb el poder suficient per a poder jugar en nom de la llibertat d'expressió, acabarà conduint l'ofici en la direcció que més l'interessi. (Gabilondo, Iñaki (2011). *El fin de una época*).

Segons Iñaki Gabilondo tal com exposa en el seu llibre *El fin de una época*, com per molts altres teòrics de la comunicació i estudiosos del periodisme. l'ètica periodística ha de basar-se (i així havia estat fins ara) en les conegudes com "Quatre C". Aquestes són: Conèixer, Confirmar, Comprendre i Contar. Però en el periodisme actual i en conseqüència d'aquesta rendibilitat, sols arriben a la segona "C". En contraposició, els periodistes escriuen de manera gairebé mecànica, aconseguint que a poc a poc es vagi desacreditant i devaluant la professió²⁷.

I és que hi ha una gran diferència entre el periodisme de base clàssic i el nou que només s'interessa per escenificar polèmiques, en molts de casos artificials, per donar veu al conflicte i la provocació per així guanyar lectors, seguidors, televidents i en definitiva, beneficis. Aquesta situació dels mitjans de comunicació ha marcat un gran canvi, ja no

²⁶ Gabilondo, Iñaki (2011). *El fin de una época. Sobre el oficio de contar cosas*. (p. 38 – 39)

²⁷ Gabilondo, Iñaki (2011). *El fin de una época. Sobre el oficio de contar cosas*. (p. 47 – 51)

només del periodisme, sinó de la cultura en general (conformada en l'època contemporània en una cultura també de masses).

Tal com s'exposa en el llibre *Los elementos del periodismo*, el fet que actualment els mitjans estiguin banalitzant la informació comporta una sèrie de greus problemes. El primer cas passa quan acostumes als lectors i espectadors a aquestes banalitats per al simple entreteniment. La societat cada vegada necessitarà més d'aquests tipus d'informacions deixant de banda les que són més reals, i el periodisme de qualitat. El segon problema apareix a llarg termini, i és que a poc a poc es va destruint l'autoritat que tenien fins al moment de ser referents per emetre informació seriosa.

Per acabar, aquesta estratègia de convertir la majoria de la informació en entreteniment²⁸, segons Chomsky i Ramonet(2002) resulta deficient com a pla de negoci, ja que significa renunciar als punts forts que sempre havia caracteritzat al bon periodisme per a entrar en un món de l'oci, l'entreteniment i publicitat que fins ara era desconegut. Tots aquests problemes estan destruint a poc a poc el periodisme de qualitat aconseguint que els mitjans de comunicació perdin credibilitat.

La qüestió és que en el periodisme no hi ha normatives, sí que hi ha codis deontològics, però no hi ha vigilància interna. És per aquest motiu que el periodisme pot caure en l'explotació, i no posar límits a l'ètica ni als criteris individuals dels escriptors. El problema rau en que l'activitat periodística es troba en mig d'una dualitat moral i d'una tensió afegida que es produeix entre la suposada labor de servei cívic dels periodistes i el caràcter empresarial de les persones i institucions que financen la seva feina²⁹.

Però quan es tracta de periodisme de guerra i de conflictes, a vegades sembla que aquesta ètica i moral s'esvaeix de manera més exagerada. Segons diferents teòrics de la Teoria de la Comunicació com Gabilondo (2011), s'han deixat clars els anomenats "Principis de responsabilitat" que queden plasmats en els codis deontològics del periodisme. Aquests asseguren que mai s'ha d'envair la intimitat de les persones sense un clar consentiment,

²⁸ Kvach, Bill i Rosentiel, Tom (2014). Capítulo VII: El periodismo como foro público. *Los elementos del periodismo*. (2ª edd., p. 210 – 211).

²⁹ Kvach, Bill i Rosentiel, Tom (2014). Capítulo X: Los periodistas tienen una responsabilidad moral con su conciencia. *Los elementos del periodismo*. (2ª edd., p. 248 – 249).

l'obligada protecció de menors (sobretot fins als 13 i 14 anys), el dret a la mateixa imatge i la idea que no es pot fer especulació del dolor ni del sofriment, d'aquests fets només s'ha d'informar.

El problema ve quan hi ha periodistes que sobrepassen totes aquestes barreres per aconseguir més audiència o lectors. Aquest es dona en qualsevol mena de periodisme, però en el cas del periodisme de guerra és més notable. En el cas de la Guerra de Síria hi ha diferents exemples de periòdics que difonen imatges de persones ferides a causa de bombardeigs sense el seu consentiment, imatges de nens sense que ni pares ni familiars hi estiguin d'acord.

Tots aquests fets estan aconseguint el desprestigi dels mitjans de comunicació. En un article publicat al diari Ara, titulat *El paper dels mitjans de comunicació en el combat contra el populisme*, redactat per l'equip editorial del diari, ens diu precisament això:

“(…)El desprestigi creixent dels mitjans de comunicació ha fet creure cada cop a més ciutadans que no serveixen pel seu objectiu fundacional: oferir informació veraç, perquè la ciutadania pugui prendre les seves decisions col·lectives en les millors condicions. Per això, els mitjans hem de fer autocrítica i preguntar-nos a cada moment si estem fent bé la nostra feina i no confonent desitjos amb realitat. Perquè el bon periodisme és el millor antídote contra el populisme i perquè sense mitjans lliures i d'ampli espectre tampoc hi haurà ciutadans lliures ni autèntica democràcia.”³⁰

3. METODOLOGIA

Per a fer aquest Treball Final de Grau, he començat amb una recerca. Una recerca exhaustiva que, per una banda, és d'informació contrastada amb la qual he pogut explicar bé el desenvolupament i l'inici de la Guerra de Síria i la situació de les persones que han hagut de marxar del país. També informació sobre els mitjans de comunicació per a poder

³⁰ Editorial (2016. Novembre, 13). El paper dels mitjans de comunicació en el combat contra el populisme. *Diari Ara*. Recuperat de: https://www.ara.cat/opinio/mitjans-comunicacio-combat-contra-populisme_0_1686431487.html

fer-ne la introducció i diferents estudis sobre el periodisme de masses que m'han ajudat a desenvolupar una conclusió final i la crítica posterior.

També, gràcies a aquests estudis, articles, llibres i apunts que tinc de tots els anys de carrera universitària, he pogut redactar el marc teòric. He fet una recerca a fons de l'hemeroteca dels dos mitjans específics que he tractat, *La Vanguardia* i *El Diari de Girona*, en el marge dels nou anys que fa ja que dura el conflicte, amb la finalitat de poder trobar diversos mitjans i notícies dels quals he fet l'anàlisi i crítica.

La idea d'analitzar dos mitjans tan diferents sorgeix precisament per a poder comparar dos punts de vista diferents també. D'aquesta manera poder entendre quina és la diferència que s'hi troba en la seva manera de comunicar i del tractament de la seva informació. També, segons els seus interessos, que seran possiblement diferents en un mitjà nacional i un local.

El pas següent, una vegada obtinguda tota la informació, notícies i mitjans que he volgut analitzar, ha estat fer el primer estudi i anàlisi de les peces periodístiques escollides. Per portar a terme aquest estudi de mitjans, i fer una crítica posterior, he elegit dos diaris concrets per fer la part específica. Encara que el treball concret sigui de dos mitjans catalans, en molts casos he parlat de la premsa catalana i de l'Estat espanyol en general.

Per a fer l'anàlisi, primer he agrupat les notícies en gràfics. He fet dos gràfics de cada grup de notícies analitzades. De cada grup de notícies i portades les he agrupat primer en anys (per a poder entendre quins anys han estat més rellevants per el mitjà) i després per temàtica (amb la intenció d'esbrinar quin tipus de notícies predominen per sobre de les altres). D'aquesta manera he fet cinc gràfics per cada agrupació. Després d'aquesta anàlisi merament quantitativa, n'he fet una altra de qualitativa basada en 4 preguntes: Quins criteris utilitzen per informar? Quin tipus de notícies fan sobre el conflicte? D'on extreuen la informació? Quina cobertura li donen? A partir d'aquestes preguntes ha estat molt més fàcil i ha quedat molt més clar quines eren les meves premisses per ha esbrinar la importància del tema dintre d'aquests mitjans, i d'aquesta manera, també, ordenar els resultats.

Després, he portat a terme les entrevistes per augmentar el meu camp de coneixement sobre el tema. Per a poder fer un bon estudi, crítica i anàlisi dels mitjans, he trobat

interessant complementar-ho amb aquestes. Unes entrevistes que he fet a persones properes al conflicte i que em poden donar claus per a poder analitzar millor el tractament dels mitjans de comunicació. És obvi que jo, com que no he viscut el conflicte, per molta informació que busqui i llegeixi, mai ho veuré des de la mateixa perspectiva que algú que de veritat ho ha vist amb els seus propis ulls. És per això que per a complementar aquest treball de recerca amb entrevistes em va semblar la millor opció i així obtenir una mirada més crítica i realista dels fets.

Finalment, he pogut entrevistar a cinc persones. He d'afegir que no m'ha estat fàcil trobar els perfils adients i persones que haguessin viscut el tema de prop pels voltants de Girona. La primera amb qui he parlat ha estat la Dina, una noia nascuda a Girona però que estudia a Barcelona. Els seus dos pares són de Síria i pràcticament tota la seva família encara hi viu, i aquests han patit totes les conseqüències del conflicte des del seu inici.

La segona persona amb la qual he tractat és la Soumaya. Ella porta la Palmira, una pastisseria de Girona especialitzada en dolços de Síria. En aquesta pastisseria hi treballen ella i un noi refugiat que fugia de la guerra i que ella mateixa va acollir, després es va convertir en el seu soci del negoci. També, i per ampliar les fonts, he contactat amb una noia i un noi anomenats Fiore i Ruben membres de l'ACNUR a Girona i que l'estiu passat van passar uns mesos a un dels camps de refugiats de Lesbos com a voluntaris. A més, ells mateixos m'han passat el contacte d'en Javier, el coordinador de l'ACNUR a Girona, i ha estat la cinquena i última persona que he entrevistat.

He basat les entrevistes en sis preguntes, encara que alguns casos han estat menys, en alguns més, depèn de com s'anés desenvolupant la xerrada, la qual s'ha efectuat o via telèfon, algunes en persona i algunes, finalment, per correu electrònic. Sempre, i abans de començar amb el que a mi més m'interessa, que són les preguntes sobre els mitjans, demanava que em contextualitzessin una mica amb experiències personals, que m'expliquessin el que havien viscut o el que havia passat la seva família.

I per acabar, ho he posat tot en comú a les discussions i conclusions i he fet una comparativa de l'anàlisi que he extret de les peces periodístiques amb el que m'han explicat les persones que he entrevistat. D'aquesta manera he pogut extreure'n els resultats i les meves conclusions per finalitzar el Treball Final de Grau.

4. RESULTATS

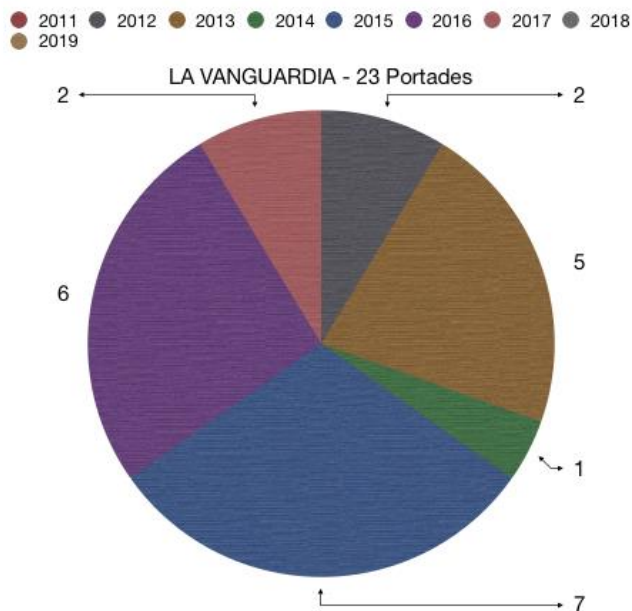
Els dos mitjans elegits per a fer l'anàlisi són *La Vanguardia*, amb el motiu de tractar un diari de característiques generalistes, amb més recursos i una perspectiva més global, i *El Diari de Girona*, aquesta segona elecció l'he feta en tant que moltes de les persones que he entrevistat són o viuen a Girona i Comarques. El primer mitjà és un diari escrit en llengua Catalana i Castellana i publicat a Barcelona, representatiu per ser un dels dos rotatius amb més difusió de tot Catalunya i és el diari en Català més venut de tot l'Estat espanyol. L'anàlisi del segon serveix per a poder tenir una perspectiva més local i preguntar-me si canvia la manera d'informar temes tan importants a escala mundial en un diari generalista molt gran i un diari de caràcter local.

4.1 Anàlisi de les notícies: ³¹

4.1.1 Primer anàlisi quantitatiu dels mitjans:

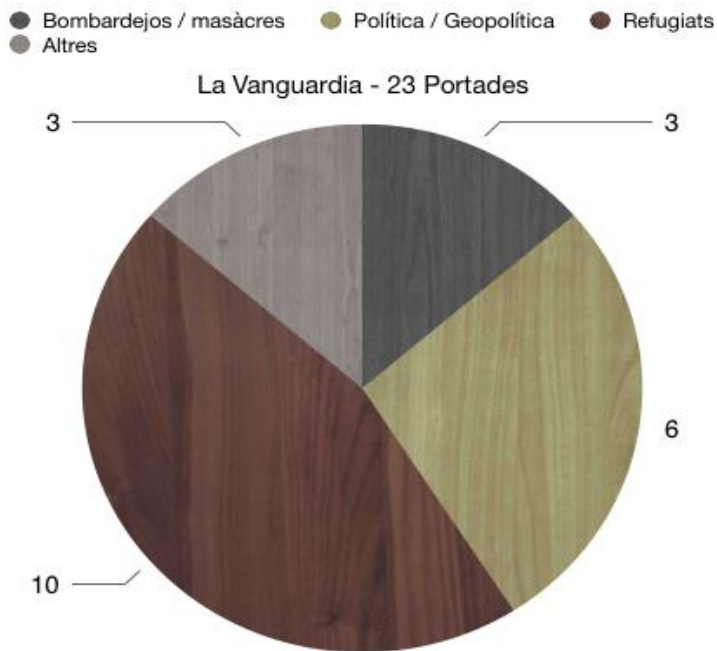
- **La Vanguardia (recerca a l'hemeroteca del Web):**

1. Portades. Anàlisi quantitativa de les 23 portades que surten al cercar "Guerra de Síria" dintre del marc de les portades al Web del mitjà.
 - a. Per Anys

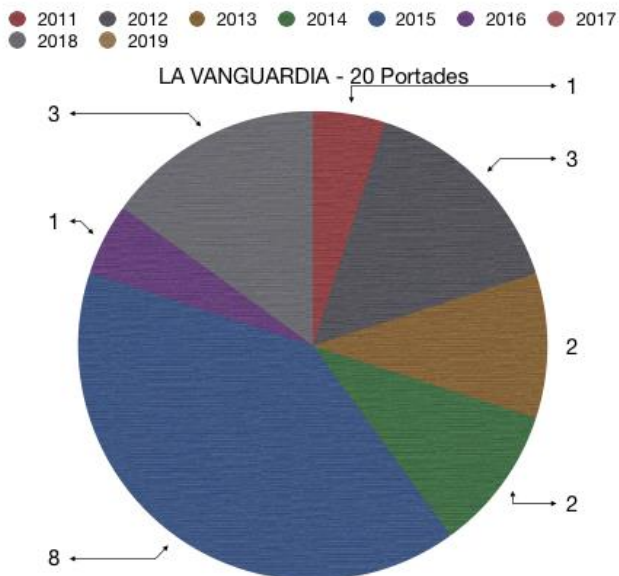
³¹ Anàlisi quantitatiu: Tots els blocs analitzats s'han separat primer per anys de publicació i per temàtica.

b. Per temàtica

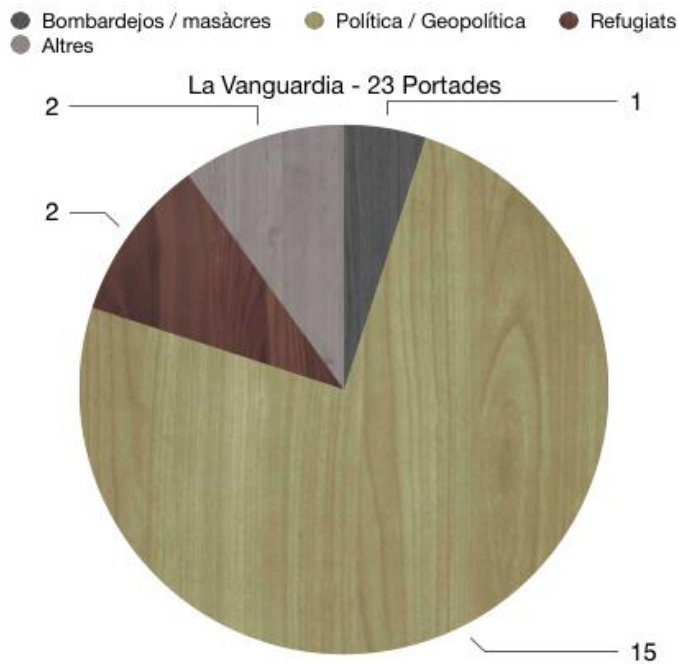

2. Portades. Anàlisi quantitativa de les 20 primeres portades (ordenades per ordre de rellevància) de les 300 que surten quan cerques la paraula "Síria" al marc de les portades del Web.

a. Per Anys

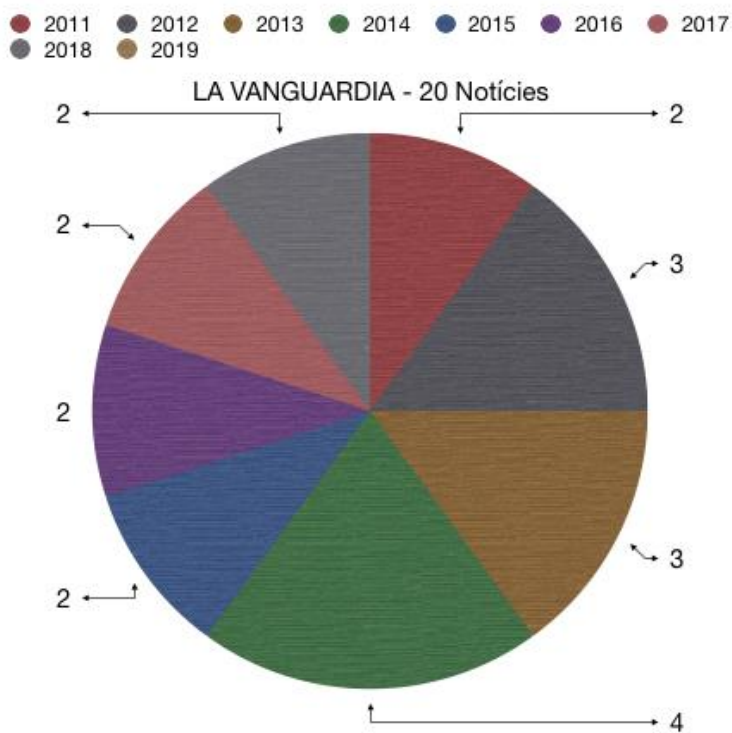

b. Per temàtica

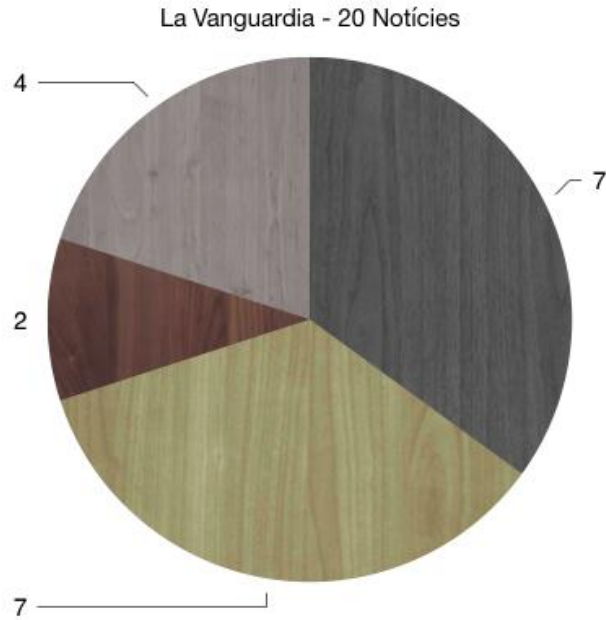
3. Notícies. Anàlisi quantitativa de les 20 primeres notícies (ordenades per ordre de rellevància) dels més de 14 mil resultats de notícies de la guerra

a. Per anys

b. Per temàtica

- Bombardejos / masàcres
- Política / Geopolítica
- Refugiats
- Altres

- **El Diari de Girona (Recerca al lloc Web):**

1. Notícies. Anàlisi quantitativa de les 23 peces que surten després de cercar la paraula “Síria” en el buscador del Web.

a. Per anys

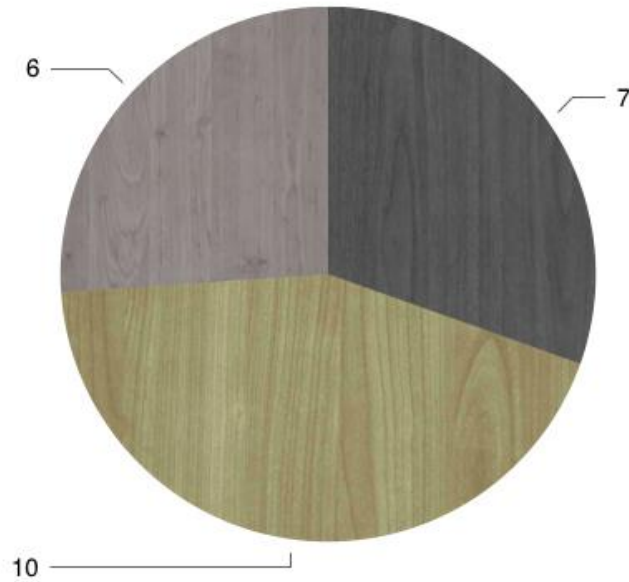
- 2011
- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019

b. Per temàtica

- Bombardejos / masàcres
- Política / Geopolítica
- Refugiats
- Altres

El diari de Girona - 23 Notícies

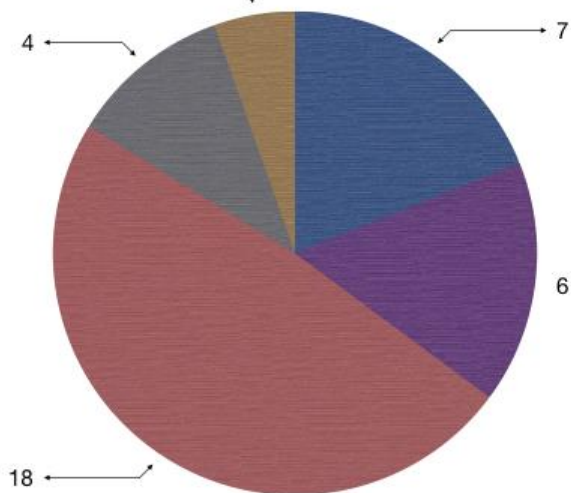

2. Notícies. Anàlisi quantitativa de les 37 peces que hi ha dintre de l'agrupació ja feta pel mitjà ("Tag") titulada Síria.

a. Per anys

- 2011
- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019

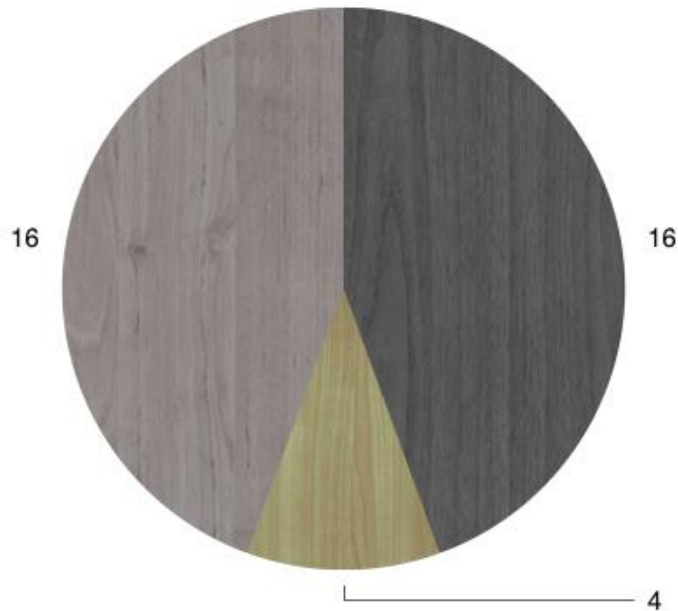
El Diari de Girona - 37 Notícies

b. Per temàtica

● Bombardejos / masàcres ● Política / Geopolítica ● Refugiats
● Altres

El diari de Girona - 37 Notícies

4.1.2 Primer anàlisi qualitatiu dels mitjans:

- **Quins criteris utilitzen per informar?**

Basant-me en les primeres anàlisis quantitatives i amb les dades quan van publicar les notícies i sobre que ho han fet (si es tracta de notícies geopolítiques, política interna de Síria, o sobre els refugiats...).

En el cas del diari *La Vanguardia*, tant en les portades com amb les notícies en si, veiem que hi ha una clara predisposició a publicar notícies de política i geopolítica. Parteixen de la base que per entendre el conflicte hem d'assabentar-nos del que passa arreu del món en conseqüència d'aquest. D'aquesta manera, la majoria de portades que hi trobem exposen el que han estat fent els EUA i la UE per intentar posar fi a la guerra (segons el mitjà).

Però hi ha una diferència entre les portades i les notícies dintre del diari. En les primeres, hi ha molta més quantitat de notícies de geopolítica que peces sobre els bombardejos que passen al mateix país o sobre els refugiats. En canvi, amb les notícies aquesta diferència és menor i sí que estan més equilibrades les peces geopolítiques de les altres. En tots dos casos, sempre en menor nombre que les altres, hi trobem notícies sobre els refugiats i d'altres temes relacionats amb la guerra.

Notícies que tracten sobre els pactes geopolítics entre les grans potències mundials com EEUU i Rússia són els principals temes en portada, com la peça que va publicar el diari a la seva capçalera el 15 de setembre de 2013 amb el titular “*EEUU i Rusia pactan el desarme químico en Siria*” aquestes, són el tipus de notícies que predominen en aquest mitjà³²

En el cas del *Diari de Girona* està molt més equilibrat, fins i tot hi ha més notícies de caràcter social (dels refugiats i de bombardejos, i desastres que passen al país durant la guerra) que no notícies exclusivament polítiques i geopolítiques. També es caracteritza per tenir moltes peces d'altres tipus o temàtiques. Notícies explicatives, sobre persones concretes explicant la seva història, són “molt més humanes” i de caràcter més social. Exemples de tot això són les nombroses notícies que te el mitjà sobre conseqüències a civils dintre del país en conflicte. Exemples per evidenciar-ho: La notícia que va publicar el 6 de març de 2017 amb el titular “*Sirians que es recuperen a hospitals enemics*”, on expliquen que “metges israelians atenen ferits d'un país amb el qual estan tècnicament en guerra des del conflicte dels Alts de Golan”³³. O una notícia de quan acabava de començar la guerra (Any 2011) que parla sobre els greus disturbis que vivia Síria en aquells primers moments³⁴.

³² Bassets, Marc(2013. Setembre, 15). Acuerdo contra el arma química. *La Vanguardia*. Recuperat de: <http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/2013/09/15/pagina-3/92545694/pdf.html>

³³ F. Palomo, Laura (2017. Març, 6). Sirians que es recuperen a hospitals enemics. *El diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/espanya-internacional/2017/03/06/sirians-que-recuperen-hospitals-enemics/832921.html>

³⁴ Efe/Ddg (2011, Juliol, 2). Una nova jornada de greus disturbis a Síria causa una desena de morts. *El diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/espanya-internacional/2011/07/02/nova-jornada-greus-disturbis-siria-causa-desena-morts/498641.html>

- Quin tipus de notícies fan sobre el conflicte?

Es tracta de notícies factuais? Fan entrevistes a experts o a persones que han patit la guerra? Fent un estudi des d'aquesta perspectiva es pot entendre si els mitjans es dediquen a simplement donar informació sobre el transcurs de la guerra o pretenen fer alguna cosa més. Amb “alguna cosa més” em refereixo a si dediquen els seus esforços i temps perquè els seus lectors no només estiguin informats sinó que prenguin consciència i entenguin quin és realment el problema i la situació que s'està vivint al país, i com afecta a la resta del món.

En la majoria dels casos les notícies que publica *La Vanguardia*, tant en les seves portades com en la totalitat de les publicacions són notícies factuais. Són peces d'un alt interès informatiu perquè com ja he esmentat abans solen ser geopolítiques. *La Vanguardia* enfoca tots els seus esforços en mantenir els seus lectors informats en el que fa el món respecte a aquest conflicte. D'aquesta manera, gairebé en tota la seva totalitat les notícies que publica són informatives, de caràcter explicatiu. Encara que aquest patró continua en les notícies que són de temàtica social.

Quan aquest diari vol parlar de cert bombardeig, de massacres o del drama dels refugiats, hi ha poca notícia d'opinió, el que predomina segueixen sent notícies factuais de caràcter explicatiu com per exemple, la notícia titulada “*Turquía ultima una ofensiva terrestre en Siria*”³⁵, una peça d'agència on publica una fotografia i informació de les últimes ofensives que ha portat a terme Turquia al país.

En el cas del Diari de Girona, la cosa està molt més compensada. Òbviament hi ha predominança de notícies factuais explicatives, on s'expliquen alguns fets concrets que han passat, aquestes representen gairebé el 50% de les peces. Però dintre de l'altre mitja part, es poden trobar diferents i més varietat de notícies. Hi ha moltes que són explicatives però no de moments concrets, sinó notícies en el qual el diari intenta exposar el perquè de la guerra, perquè l'espectador no només tingui informació del que passa sinó del perquè passa.

³⁵ Agència (2017. Octubre, 9). *Turquía ultima una ofensiva terrestre en Siria*. *La Vanguardia*. Recuperat de: <http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/2017/10/09/pagina-7/130166601/pdf.html?search=Siria>

Per exemplificar-ho hi podem trobar titulars com “5 preguntes per entendre que és DAESH”³⁶ o “Per què es va iniciar la guerra?”³⁷. A part d’això també publiquen articles d’opinió que poden ajudar a l’espectador a fomentar el seu esperit crític com: “Un terror proper”³⁸ o “Síria va torturar per als Estats Units”³⁹. Finalment, fins i tot han publicat alguna entrevista, no només a experts, sinó a persones refugiades que actualment resideixen a Girona i províncies com la peça: “La gent de Síria s’arrisca per arribar a un destí no gens fàcil”⁴⁰.

- D’on extreuen la informació?

Una de les millors coses que té *La Vanguardia*, a part de l’àmplia i extensa cobertura que li donen a totes les notícies, és la impressionant quantitat de corresponents i enviats especials dels que disposa repartits arreu del món. De les 20 notícies més rellevants i destacades que he analitzat, només una és íntegrament d’agència, dues són redactades per agències i *La Vanguardia*, i tota la resta són escrites per la seva redacció, enviats especials i corresponents.

A partir de les notícies analitzades podem comprovar que tenen corresponents a Estambul (Ricardo Ginés), a Beirut (Tomás Alcoberro), a Moscou (Gonzalo Aragonés i a Washington (Beatriz Navarro). A més de diferents enviats especials com Felix Flores, enviat especial a Montreux o Catalina Gómez Sánchez a Teherán. Això demostra, entre altres coses, la gran quantitat de recursos dels quals disposa el mitjà, a més de demostrar també que prefereix abans enviar als seus periodistes perquè comuniquin els fets segons la seva línia editorial, que no, contractar directament notícies fetes per altres professionals. Gràfic de les notícies analitzades:

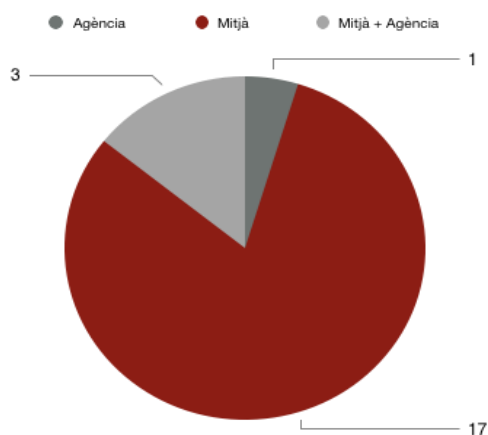
³⁶ Ep / Redacció (2015. Novembre, 16). Cinc preguntes per entendre què és DAESH. *Diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/espanya-internacional/2015/11/16/cinc-preguntes-per-entendre-daesh/753451.html>

³⁷ Redacció (2017. Maig, 08). Per què es va iniciar la guerra a Síria? *Diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/espanya-internacional/2017/05/08/que-iniciar-guerra-siria/845056.html>

³⁸ Cano, Albert (2015. Febrer, 28). Un terror proper. *Diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/opinio/2015/02/28/terror-proper/712267.html>

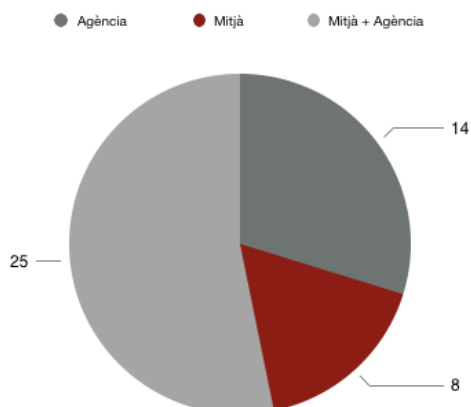
³⁹ Vallés, Matias (2013. Setembre, 10). Síria va torturar per als Estats Units. *Diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/opinio/2013/09/10/siria-torturar-als-estats-units/634350.html>

⁴⁰ Rivas, Mairena (2016. Març, 02). La gent de Síria s’arrisca per arribar a un destí no gens fàcil. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/girona/2016/03/02/gent-siria-sarrisca-arribar-desti/770552.html>

En el cas del *Diari de Girona* la cosa canvia. És l'apartat en el qual més es nota la diferència de recursos d'un diari generalista tan gran com el primer, i un diari local d'àmbit comarcal. En aquest cas no es poden permetre tenir en redacció a tantes persones, ni tenir corresponents, ni molt menys enviar periodistes especials en un moment determinat. Però és molt interessant com, tot i que la major part de la informació l'han d'obtenir a través d'agències, més de la meitat de les seves publicacions no estan únicament redactades per aquestes.

Tot i no tenir la capacitat per enviar corresponents, el *Diari de Girona* des de la seva redacció es preocupa que gairebé totes les notícies hagin passat pels seus propis periodistes. I així, de la mateixa manera que *La Vanguardia* a través dels seus corresponents, és fidel a la seva línia editorial, aquest mitjà també ho és. Perquè encara que la informació sigui comprada a altres mitjans, la redacció gairebé sempre és qui acaba escrivint la notícia. Gràfic de les notícies analitzades:

- Quina cobertura li donen?

La cobertura que te *La Vanguardia* per gairebé qualsevol notícia d'actualitat i sobretot a escala global és espectacular. Per exemplificar això, quan cerques el terme “Guerra de Síria” al buscador de l'hemeroteca del mitjà, el resultat són més de 7000 notícies de les quals 43 són portades. La primera vegada que es va publicar una portada amb aquestes característiques de cerca és el 27 d'agost de 2012 i l'última del 3 de desembre de 2018. Si canvies les opcions de cerca de “Guerra de Síria” a només “Síria”, els resultats es multipliquen. Pel que fa a les portades el número augmenta de 43 a 327, la primera de l'11 de març de 2011 i l'última del 2019 (d'aquestes l'anàlisi que s'ha portat a terme és de les 20 més importants segons el mitjà).

Deixant de banda les portades i centrant la cerca en només les notícies, els resultats són molt més espectaculars. Quan cerques la paraula “Síria” apareixen exactament 14.520 notícies durant els anys de guerra, eliminant de la cerca els suplementos. Això fa justícia al seu enfocament com a mitjà generalista, i com a diari amb un gran apartat de notícies a escala internacional, amb un seguiment pràcticament diari a través del seu Web, que a més, disposa d'una hemeroteca molt completa i molt fàcil d'utilitzar., fet que et facilita la cerca quan busques notícies d'un tema en concret.

La cobertura informativa del *Diari de Girona* és, òbviament, molt menys extensa. Sí que és cert que l'hemeroteca d'aquest diari és molt més difícil de gestionar en tant a què no et surten absolutament tots els resultats sinó que el mateix Web et fa una espècie de selecció, encara que enlloc et diu quins criteris utilitza per fer-la.

Quan al buscador del Diari de Girona cerques la paraula “Síria” el resultat són 23 notícies sense cap ordre concret, ni cronològicament, ni per temàtica. D'una altra banda, una bona opció que te el Web d'aquest mitjà és la separació de la seva informació i notícies en “tags”. Dintre de l'apartat Síria (del “tag”) s'hi troben 37 notícies de tota mena, factuais, d'opinió, entrevistes... relacionades amb el tema en qüestió, aquestes últimes però, només comprenen peces a partir del 2015, fins a l'actualitat. És a dir, que no hi ha notícies dintre d'aquest bloc dels primers anys del conflicte.

4.1.3 Comparacions entre els diferents exemples

El primer punt clau de comparació entre els dos mitjans és el tipus de notícies, els criteris d'informació que predominen sobre la guerra en cada mitjà i la diferència. Com ja he esmentat, el diari *La Vanguardia* aposta per un tipus de peces de caràcter factual i informatiu i sobretot centra la seva informació en la Geopolítica. *La Vanguardia* li dona molta importància als diferents moviments que duen a terme les grans potències mundials enfront a la guerra i com s'hi involucren els dirigents de grans països com els EUA o Rússia.

Per contra, *El diari de Girona*, tot i ser un mitjà de característiques locals, pot presumir que gairebé un 50% de les seves notícies són més que sols explicacions dels fets. En aquest cas publica articles d'opinió, entrevistes... això fomenta que els seus lectors tinguin una mirada molt més crítica i ferma dels fets, ja que no només tenen informació sinó també explicacions. Un altre de les diferències entre els mitjans en aquest aspecte és que el *Diari de Girona* es podria caracteritzar per publicar notícies molt més “humanes”, parla molt més del que pateixen les persones que estan vivint la guerra, explica els bombardejos, les massacres que hi ha, exposa casos concrets i dedica moltes pàgines al drama dels refugiats.

Però tot i aquestes diferències, tant un com l'altre donen bastant cobertura del tema. És lògic que qualsevol mitjà del món en algun moment ha hagut de tractar la Guerra de Síria, ja que és un fet que marca la història del segle XXI. Tot i que si és cert que ambdós periòdics fan una bona cobertura del tema, la quantitat de notícies de *La Vanguardia* és impressionant. El resultat de les cerques en el tema és molt ampli i gràcies a internet poden publicar la informació pràcticament al mateix moment que aquell fet estigui passant.

El diari de Girona, al ser un diari local i tenir molts menys recursos no pot donar tanta cobertura al tema però el que és molt interessant és la manera amb la qual compensa tot això. Ho fa amb un caràcter de proximitat amb el lector, donant-li les claus perquè entengui el conflicte amb entrevistes, articles d'opinió...

Però tot i aquestes conclusions merament informatives, hi ha un altre aspecte comú en ambdós casos i segurament comú en tota la premsa no només catalana, sinó de tot l'Estat espanyol. I la realitat és que es fa complicat tenir una idea clara del conflicte i del que han suposat aquests nou anys per la població siriana a través dels mitjans de comunicació. Es pot tenir una idea general, sí, però tots els mitjans actuen a través d'uns interessos i emeten la informació que els i sembla adient en funció de la posició que adopten cap al conflicte.

Però és un fet que els mitjans de comunicació catalans m'han sorprès perquè són molt més neutrals del que m'esperava. Tot i això, considero que no informen el suficient. D'aquesta qüestió m'he adonat a l'hora de fer les entrevistes i quan la gent que ho ha viscut i patit m'ha explicat coses que no es mencionen enlloc. Això ha portat al fet que la població estigui altament desinformada sobre el que passa. Gràcies a les entrevistes que he fet a diferents persones, he obtingut les claus per entendre moltes coses de la guerra i sobre el que viuen les persones refugiades, que tot i haver llegit i analitzat moltes notícies diferents, no havia acabat de comprendre.

4.2 Anàlisi de les entrevistes

La tònica de les entrevistes ha estat la mateixa en tots els casos, i majoritàriament les respostes també. És una realitat que totes les persones vinculades amb aquestes tragèdies tenen més o menys les mateixes sensacions i les mateixes perspectives dels mitjans. La majoria pensen que no es fa suficient ressò per la gravetat que té la situació, i que quan se'n parla, la informació està polititzada i plena de sensacionalisme. Però analitzem més concretament.

Amb la primera pregunta, vaig voler esbrinar a partir de quins mitjans de comunicació s'informaven cadascuna de les persones amb les quals he parlat. És una pregunta per descobrir quins són els mitjans que aquestes persones consideren que expliquen més sobre el tema, i amb els que se senten més identificats. En el cas de les dues noies que provenen de famílies sirianes la seva resposta és que poc es nodreixen de la comunicació a nivell espanyol o català perquè no en fan suficient cobertura. Llavors, sempre que volen rebre informació del que passa a Síria ho fan a través de mitjans internacionals, àrabs (com per exemple l'ANN, Al Jazeera, CNN...) o, si poden, dels mateixos canals que també s'emeten al país.

Una de les respostes més rellevants va ser la que em va donar la Dina que en aquesta ocasió va explicar-me que en molts casos els successos que la seva família li explicava des de Síria no concordaven amb els que explicaven els mitjans d'aquí, i que això li va causar un cert rebuig cap a la majoria de mitjans. En el cas de les persones de l'ACNUR, la tònica també és la mateixa. La resposta comuna de tots és que pràcticament no segueixen els mitjans convencionals, i és perquè la informació que a ells els hi interessa no apareix.

No es parla de refugiats, no s'explica el que viuen i ni tan sols s'explica el que els i passa quan arriben al país. Un dels exemples que va posar la Fiore va ser el recent cas de l'incendi de Notre Dame a París, pensa que és totalment lògic i normal que surti a tots els mitjans però que mai ha vist que es parli d'aquesta manera d'un refugiat quan hi ha més de setanta milions de persones desplaçades arreu del món.

La segona pregunta ja es responia més o menys amb la primera, però vaig voler preguntar-los directament la seva opinió sobre els mitjans de comunicació catalans i si creuen que es pot comprendre tot el que passa a través d'aquests. Hi ha hagut una resposta comuna: no. Tant la Dina com la Soumaya creuen que la informació és insuficient, hi ha moltes coses de la guerra que en els mitjans no queden clares i això provoca una desinformació general o que la població no pugui entendre la majoria de fets. Creuen que si no entens molt bé que està passant gràcies a informació alternativa, és molt difícil que puguis entendre el conflicte.

La Dina, fins i tot, em va explicar que ella es va trobar casos de persones que, passats els set o vuit anys de guerra, encara no sabien ni que a Síria estava passant tot això. A més, la Soumaya critica que els mitjans només expliquen les coses quan els interessa diu: "Només diuen el més sensacionalista, però no només amb la guerra sinó amb tot el problema dels refugiats també. Fa temps que es morien els refugiats intentant escapar del país però fins que aquestes persones no han començat a morir a les "nostres platges" no se n'ha parlat".

Després vaig preguntar perquè creien que no s'estava parlant de tot això que m'explicaven, els vaig preguntar si creien que els mitjans es mouen per interessos i els

factors que poden provocar que unes informacions es publiquin i d'altres no. Com amb la resta de les qüestions, les respostes van ser gairebé les mateixes per a tothom. Tots pensen que hi ha massa interessos darrere els mitjans de comunicació.

La Dina és contundent amb tot això i diu: “Mai mencionaran el fet que el conflicte és per tema d'interessos per a EEUU i altres països amb força econòmica”. El problema, recalca, també és de les persones, creu que quan només t'informes a través d'un mitjà li estàs donant via lliure perquè et facin creure tot el que l'interessa, per això és molt important contrastar la informació.

En Javier, coordinador de l'ACNUR a Girona, em va comentar que creu que els mitjans de comunicació estan massa polititzats perquè són empreses privades que es guien per uns interessos públics, financers i polítics. En Ruben per la seva banda, va comentar-me una cosa que tampoc es menciona enlloc, i és que no deixen entrar cap mena de televisió ni diari dintre dels camps. Només deixen passar una de Grècia i en alguns casos molt puntuals i concrets, creu que això és precisament perquè tampoc els interessa, tota la informació que ens arriba és la que ells volen que arribi i normalment, com ell mateix diu: “Està molt decorada o directament no és veritat”.

També vaig explicar que m'havia adonat, fent l'anàlisi de les notícies de *La Vanguardia* i del *Diari de Girona*, que gran part (per no dir la majoria) de les notícies que hi ha sobre aquests dos temes són de tema polític o geopolític i vaig demanar que em donessin la seva opinió. La Dina em va donar el seu punt de vista explicant-me que creu que el problema és que com la guerra no “ens repercuteix” directament i no l'estem vivint de manera personal i directe, no ens interessa. Seguint aquesta línia llavors, no es publicaran notícies d'allò que succeeix dintre del país sinó que es centraran en les opinions i fets dels Estats Units i la Unió Europea, que com ella mateixa diu fan entendre a través dels mitjans que són els “salvadors de la terra”.

La Soumaya va anar un pas més enllà i em va argumentar que: “avui en dia fins i tot, ser refugiat sirianà està “de moda””. Perquè tot va per interessos polítics, i en un moment concret, la guerra de Síria va començar a interessar als mitjans i a la política global, ja que per exemple, la guerra a Mali va començar molt abans que la Siriana i no se'n va parlar enlloc.

La Fiore em va contestar de la mateixa manera, em va explicar que ella quan va arribar al camp de refugiats de Lesbos es va adonar que hi havia moltes persones Afganes i no entenia el perquè, i és que aquí no se n'havia parlat del que passava en aquest país. Va ser en aquell moment que es va adonar que a Afganistan s'hi viu una guerra que està totalment silenciada.

En Ruben per la seva banda, defensa que no se'n parla perquè llavors els països haurien de donar explicacions que no volen donar. Segons ell, si se'n parles més, els països haurien d'explicar el seu paper dins tot això i perquè continuen venent armes a països en guerra. Però en definitiva, tots es pregunten el mateix, per què unes guerres són més importants per als mitjans que altres? I tots creuen que és a conseqüència dels interessos polítics que dominen el periodisme.

El sensacionalisme mediàtic va ser un altre dels temes que volia tractar perquè em donessin la seva opinió. Una cosa molt interessant és que la majoria de les persones en aquesta pregunta em van parlar sobre la controvertida imatge que va sortir a tots els mitjans: d'un nen mort a la platja. Com la Dina em va dir "Van tornar la foto com una imatge de referència sobre allò que succeeix al país". Amb aquesta pregunta hi ha hagut controvèrsia entre la Dina i la Soumaya, i els tècnics de l'ACNUR. Tots estan a favor i tenen clar que el que es mostra és pur sensacionalisme però, per a les dues primeres noies és necessari.

Defensen que si no ensenyes imatges que impactin, en el món d'avui en dia, en el que estem acostumats a tota mena d'imatges i de violència, no aconsegueixes arribar a les persones. Encara que evidentment s'hauria de preservar la identitat de les persones i sobretot dels nens. Però els nois d'ACNUR van dissentir amb aquest tema. La Fiore defensa que "no hi ha cap tipus de justificació perquè surti en algun lloc la imatge d'un nen mort". Segons ells, hi ha massa coses per explicar, moltes coses que ensenyar i que no necessàriament han de ser aquestes. En definitiva, creuen que és simple sensacionalisme i que com diu en Ruben: "en el fons el que volen és vendre diaris i tenir audiència".

Ja per acabar, amb l'última pregunta, el que volia era esbrinar i saber si de veritat podem conèixer a través dels mitjans les causes i conseqüències que provoquen i provocaran tots aquests fets a escala global, o si creuen que la gent podrà arribar a entendre mai el que es viu en un camp de refugiats. La conclusió que em va donar la Dina és que la gent no és ni serà conscient dels danys físics, polítics, territorials, psicològics, econòmics... que la guerra de Síria comportarà. Està d'acord amb què el conflicte és molt complicat d'entendre (ja que fins i tot a ella li va costar entendre'l) però el problema és que si la població no hi mostra interès, no hi ha res a fer.

La Soumaya, per la seva banda, creu que és impossible perquè ni tan sols som conscients del que passa amb els refugiats a l'Estat espanyol, és molt difícil que la gent entengui el que passa a un lloc llunyà. La Fiore em va explicar que la gent no es pot ni arribar a imaginar el que passa en un camp, quan ho vius tot canvia, fins i tot les teves idees. I, per acabar, tant ella com en Ruben defensen que és vergonyós que no salti l'alarma en tot el món, perquè com em va dir en Ruben al final de la seva entrevista "S'ha de fer més propaganda, explicar la realitat, sigui per les xarxes socials o amb un TFG. S'han de fer donacions, fer córrer la veu o el que sigui necessari perquè això, com a mínim, surti a la llum".

5. DISCUSSIÓ

Si hi ha una cosa que queda evidenciada amb aquestes entrevistes és el fet que en els mitjans no hi ha suficient informació. Quan vaig veure que el diari *La Vanguardia* havia publicat en el seu Web més de 14.000 notícies em va semblar una barbaritat i un punt a favor cap a la seva tasca periodística, però el que m'ha deixat clar en portar a terme les entrevistes és que no és suficient donar una gran cobertura dels fets, també importa la manera de comunicar i com et preocupes perquè aquella informació arribi a quanta més gent, millor

De la primera pregunta que vaig fer, la conclusió més rotunda que podem extreure'n és el sentiment de rebuig general o, com a mínim, crític negativament cap als mitjans de comunicació catalans i de l'Estat espanyol. En absolutament tots els casos aquestes persones no es volen informar a través dels mitjans que aquí tenim o a partir del periodisme convencional. En el cas de les dues noies amb família provinent de Síria

creuen que és molt més adient i obtindran molta més informació a través de canals internacionals, àrabs, o dels que s'emeten directament al seu país. En el cas dels joves d'ACNUR, només es solen informar per xarxes socials o per les pàgines Web de diferents ONG.

Això és un problema, el que no pot ser és que persones que vulguin estar al dia de temes tan importants com la guerra de Síria o les situacions que es viuen en els camps de desplaçats no puguin informar-se adientment a través dels mitjans, ni a través tampoc d'un diari generalista com pot ser *La Vanguardia* i, molt menys, a través d'un diari local.

Cal dir, que per donar fonaments a aquestes respostes, la majoria de notícies que els diaris publiquen sobre refugiats són de quan aquests ja han arribat aquí. Però, després del que m'ha explicat la Soumaya, ni tan sols ho expliquen tot. Perquè els mitjans no parlen de les grans dificultats que es troben les persones refugiades quan arriben aquí? Els arguments de la Soumaya són que s'hauria de fer ressò de tot això i els periodistes haurien d'explicar que quan un refugiad arriba a l'Estat espanyol només se li concedeix la targeta sanitària.

Aquest, per exemple, va ser el cas del noi refugiad que treballa amb ella a la pastisseria Palmira, l'Ahmad Basal. Ell va arribar l'any 2015 i, segons el que explica l'entrevistada, l'Estat Espanyol va trigar més de 10 mesos en donar-li els papers perquè pogués treballar. Explica també que en alguns casos han d'esperar 12 o fins a 14 mesos per a obtenir aquests permisos. És tan crítica la situació que les persones refugiades ni volen venir aquí. Es veu que quan arriben amb autobusos, són ells mateixos els que volen marxar cap a Bèlgica o Alemanya. Però tot això tampoc ho expliquen els mitjans i la realitat és que, com la Soumaya em va mencionar, l'Estat espanyol segueix cobrant les quotes per acollir a gent refugiada, però les millores no arriben. On se'n van tots aquests diners?

Tenint en compte la funció democràtica que, com ja he esmentat, haurien de portar a terme els mitjans de comunicació i la suposada funció cívica del periodisme per a desemmascarar les desigualtats socials, perquè el periodisme català i espanyol no està tractant tots aquests temes? On han quedat les arrels cíviques i morals del periodisme en aquestes ocasions?

Una altra cosa que em va explicar la Soumaya és que el *Diari de Girona* uns mesos després que arribés l'Ahmad a Salt, va anar a fer-li una entrevista⁴¹. Però segons el que explica, no van ser ells els que es van interessar, va ser la mateixa Soumaya la que va trucar als periodistes per oferir-los la notícia i l'entrevista. Va ser després d'aquesta que els mitjans van començar a interessar-se per l'Ahmad i fins i tot, va sortir a *Els Matins*, un programa de TV3⁴². Però com pot ser que aquest noi fes 6 mesos que havia arribat a Salt, després de tot el que havia passat, amb tantes coses per explicar i que cap mitjà s'interessés per aquest fet, fins que la Soumaya els hi va trucar?

Una altre de les respostes comunes, i la sensació que tenen totes les persones entrevistades, és que els mitjans estan totalment controlats i polititzats. És cert que hi ha moltes preguntes sense resposta que evidencien tot això i que també incrementen aquest sentiment col·lectiu de rebuig i de crítica cap als mitjans de comunicació. Tots estan d'acord en el fet que cada país i cada mitjà emet la informació en favor seu i pel seu benefici propi, la seva opinió i el seu posicionament.

Ahmad Basal, a la seva entrevista al *Diari de Girona* també explica que a la comunitat internacional no els interessa res del que passa a Síria, i això es reflecteix en els seus mitjans. Com afirma la Dina en la seva entrevista: “Considero (els mitjans) com a controladors de masses”, i si aquests es dediquen a ser imparcials posicionant-se o simplement ometent algunes coses i fets, la desinformació i ignorància de la població de cara a tot aquest conflicte augmenta.

El simple fet que algunes notícies siguin portada i algunes ni tan sols es mencionin ja es produeix a conseqüència d'uns interessos. A les entrevistes més d'una de les persones m'han comentat que es reflecteix en els mitjans el posicionament internacional quant a l'interès del periodisme per la guerra de Síria. Perquè Síria sí que surt als mitjans i Líbia no? O Afganistan? O Mali? Es tracta d'un punt de vista implícit dominat per les corporacions que gestionen els mitjans. Com deia la Soumaya, ha arribat a tal punt que

⁴¹ Rivas, Mairena (2016. Març, 02). “La gent de Síria s'arrisca per arribar a un destí no gens fàcil”. *El diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/girona/2016/03/02/gent-siria-sarrisca-arribar-desti/770552.html>.

⁴² Vídeo del programa: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programa/hem-trobat-el-mes-dolc-de-siria-a-girona/video/5634932/>

ser refugiat sirià està “de moda”. Aquestes són paraules realment dures però alhora analitzar fredament la situació, comprens que la noia té tota la raó.

En Ruben defensa que la causa de tot això és amagar algunes coses. Si parlessin potser d'altres guerres, o de la mateixa guerra de Síria però explicant-ho summament tot, hi hauria moltes incògnites que els grans estats haurien de respondre i, a les potències internacionals, no els interessa donar explicacions dels seus actes.

Quan a la pregunta sobre el sensacionalisme, les respostes també són clares. Aquest existeix i és present en tota mena de periodisme. Cada vegada els mitjans estan més monopolitzats, més segmentats i més controlats. En aquest tema hi ha controvèrsia. Si bé és cert que tots creuen que als mitjans no els interessa el que passi o deixi de passar a Síria, en alguns casos es justifica el sensacionalisme amb la necessitat que es mostrin les imatges els fets perquè la gent reaccionï. Però en altres casos creuen que no té cap mena de justificació mostrar imatges crues de violència encara que arribin a més gent.

En aquest aspecte tots creuen que el sensacionalisme (per l'afany de guanyar lectors i seguidors) és el que mou als mitjans com a grans monopolis que són, els diaris i televisions només explicaran com deia la Soumaya “el més extraordinari” o el que pugui cridar més l'atenció de les persones.

Partint de l'exemple que gairebé tots em van mencionar (la fotografia que es va fer viral per totes les xarxes socials i mitjans de comunicació del cos d'un nen mort a una platja) també hi ha diferents opinions sobre el cas. Només hi ha un aspecte en el qual tots coincidien, és sensacionalisme? Sí. Però, ara bé, aquest sensacionalisme és necessari en casos com aquests? O és totalment injustificable?

Tant la Dina com la Soumaya defensen un fet, i és que en l'època en què vivim l'ésser humà està totalment acostumat a la violència. Pràcticament cada dia i des de petits, veiem imatges de sang i de violència per tot arreu, a anuncis, pel·lícules, telenotícies, xarxes socials... Entre tota aquesta onada de fortes imatges, com aconseguixes que salti l'alarma entre la societat per un cas com el de la guerra de Síria? Doncs segons la Dina a l'ésser humà “Si no el captes per l'ull, no el captaràs de cap altra manera”.

Òbviament creuen que s'hauria de preservar la identitat de les persones i sobretot dels nens però s'ha arribat a tal punt de desesperació que pensen que només amb les imatges es pot aconseguir arribar a les persones i remoure consciència. La Soumaya fins i tot creu que aquest tipus d'imatges va marcar un abans i un després en relació a l'ajuda internacional. A la gent se li va despertar la consciència i el món es va començar a moure, en canvi abans que es mostrés tot això amb aquestes imatges ningú feia cas del que estava passant a Síria.

Però fins a quin punt el periodisme pot continuar en aquesta línia? On està la frontera? O simplement, ja no existeix cap frontera? La Fiore en aquest tema va ser clara "No hi ha cap mena de justificació perquè surti en algun lloc la imatge d'un nen mort". Tothom que ho ha viscut i tothom que ho ha vist, creu que hi ha moltíssimes coses per denunciar del que passa que el periodisme passa per alt i no explica. En una situació tan alarmant com la que s'ha viscut i es viu a Síria, no hi ha més coses per mostrar que aquestes?

La realitat és que les persones s'han quedat sense diners i sense propietats, la majoria de famílies han hagut de separar-se, moltíssimes persones han hagut de refugiar-se i marxar del país... Perquè tot això no es reflecteix a les notícies? Potser són fets que no impacten tant com la imatge del cos d'un nen mort però, on ha quedat la consciència social? Perquè si seguim acostumant els nostres ulls a la violència, al final l'alarma no serà possible amb res.

6. CONCLUSIONS

Quan he començat amb aquest treball, ho he fet a partir d'unes premisses i d'unes preguntes. Han aprofitat els mitjans una font d'informació tan important com és el testimoni de la gent que ho ha patit? Han aconseguit reflectir el que senten les persones que han viscut i encara viuen les conseqüències de la guerra? Han aconseguit donar veu a les persones que no en tenen, respectar el seu poder democràtic, i no dedicar-se simplement al fet d'informar banalment?

La majoria de mitjans occidentals, com han exposat diferents estudis, treballs i articles, van introduir-se al conflicte a partir dels interessos regionals de cadascun d'aquests països. La tònica principal és condemnar les accions produïdes pel govern de Síria. És de

les primeres vegades en la història que els mitjans es posicionen en contra d'un govern i donen suport al bàndol rebel.

Si parlem de mitjans catalans, un punt a favor és la seva quasi neutralitat en els seus discursos, no passa en tots els casos, però si majoritàriament. Després de fer una exhaustiva anàlisi de portades i notícies relacionades amb la guerra, puc concloure que sí que es veu cert posicionament, encara que no és molt evident, a favor dels Estats Units i de la Unió Europea (ja que en els mitjans s'ha defensat totes les vegades que els EUA, UK o França feien incursions aèries amb bombardejos al país justificant-se sempre amb què abans el govern sirianès havia bombardejat a civils o atacat amb armes químiques suposadament prohibides).

Un exemple seria el titular de *La Vanguardia* del dia 15 d'Abril del 2018⁴³, que justifica un bombardeig efectuat per Estats Units, Regne Unit i França de més de 105 míssils com a represàlia per utilitzar armes químiques. És en aquesta mateixa notícia en la qual s'afirma que el govern rus condemna el bombardeig però seguidament recalca que no va causar víctimes i que l'atac va ser "vistoso pero limitado". Sí que és cert que en notícies com aquesta és on es veu que existeix cert posicionament, o almenys certa preferència cap als Estats Units i la Unió Europea i una oposició i crítica cap als actes de Rússia.

És per aquest tipus de notícies i titulars que les persones com les que jo vaig entrevistar pensen que el periodisme i els mitjans de comunicació estan polititzats. Treballen dins del marge d'uns interessos tant polítics com econòmics i que segueixen una línia editorial marcada pel monopoli de la informació controlat pel poder.

Però com ja he dit i segueixo defensant, dintre del marc de la comunicació, el periodisme català es caracteritza per ser bastant neutral. En canvi, té un altre problema. Com he comentat en l'anàlisi dels dos mitjans, la majoria de les notícies que tracten els temes de la guerra de Síria i la crisi dels refugiats són notícies merament informatives, notícies de caràcter factual. Però el periodisme informatiu, dintre del marge del periodisme de guerra, hauria d'enfocar el conflicte des del seu origen, explicar les causes i el context en el qual

⁴³ Navarro, Beatriz (2018. Abril, 14). "Lluvia de misiles sobre Siria. Washington, Londres y París asestan un golpe vistoso pero limitado a El Asad". *La Vanguardia*. Recuperat de: <http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/2018/04/15/pagina-3/174117179/pdf.html>

es desenvolupa la guerra, perquè així els lectors o espectadors puguin entendre bé les notícies.

La informació i la comunicació es solen confondre, i això es deu al fet que la premsa escrita ha simplificat els seus discursos. Com ja he mencionat anteriorment, el periodisme hauria de ser una narració amb un propòsit (proporcionar al ciutadà la informació que necessita per a entendre el món) i no s'hauria de limitar exclusivament a oferir una informació, sinó que hauria de fer-la de tal manera que la gent vulgui posar-hi atenció, i perquè la societat entengui el que passa en tots els seus aspectes.

El problema ha estat (i és un cànon que es va repetint en la globalitat del periodisme occidental) que per falta d'informació, medis i coneixement, els mitjans no han pogut partir d'aquestes premisses de contextualització. D'aquesta manera, els periodistes no van poder entendre del tot el que estaven explicant ni van poder reflectir el que estava passant. Així que s'han limitat des del principi a simplement informar de les novetats que anaven succeint.

S'han publicat milers de notícies arreu del món on es veien explosions, morts i desastres (amb la finalitat principal de captar audiències i lectors) sense preocupar-se perquè la població entengués res més. En comptes d'això, el discurs periodístic principal d'occident és exposar que en aquesta guerra hi ha uns “bons” i uns “dolents” i que la missió que té occident és, òbviament, ajudar als bons⁴⁴.

Però, encara que el periodisme català sigui més neutre que la gran majoria, els conglomerats globals acaben controlant-ho tot. Com defensa Manuel Castells en el llibre *Comunicación y poder*, els conglomerats globals han acabat per irrompre en els mercats comunicatius amb la conseqüència que programen el mercat regional també cap al gran format comercial perquè així facilitin la connexió amb les xarxes empresarials (Castells, p.130).

⁴⁴ Al bacha, Luay (2017). *El papel de los medios de comunicación en la guerra civil siria* (Tribal Final de Grau, Escuela politécnica superior de Gandía, Valencia). Recuperat de: <https://riunet.upv.es/bitstream/handle/10251/89854/AL%20-%20El%20papel%20de%20los%20medios%20de%20comunicación%20en%20la%20guerra%20de%20Siria%20.pdf?sequence=1>

Un altre dels problemes de la societat actual de la informació com bé expressa Iñaki Gabilondo a *El fin de una época*, és que la informació cada vegada ha de ser menys buscada perquè gairebé sempre ve donada per gabinets de premsa. Això ha provocat que el periodisme s'allunyi cada cop més de la realitat de les persones i que els mitjans de comunicació estiguin desactivant tota l'acció de cerca d'informació.

Però en aquest aspecte, l'anàlisi dels dos mitjans que he portat a terme també m'ha mostrat que en el periodisme català s'intenta no seguir aquesta línia. Sí que és cert que molta informació que donen prové de gabinets de premsa, però tot i així segueixen posant els seus esforços perquè les notícies siguin redactades pels seus propis periodistes. Com és el cas de *La Vanguardia* que, com ja he exposat anteriorment, aposta per una gran quantitat de corresponents a les zones del conflicte i a les diferents parts del món que i intervenen per intentar mantenir un caràcter de proximitat, no només amb el lector, sinó també amb les persones afectades.

Però si hi ha una cosa que caracteritza tot el periodisme i els mitjans de comunicació en general en l'època actual, dintre del marc de les societats de masses, és el sensacionalisme. Els grans canvis dintre del marc de la comunicació de les societats contemporànies han modificat fins i tot l'ètica professional. Entre altres coses això passa a conseqüència del canvi que també s'ha produït en el concepte d'actualitat i és que en el nou ordre dels mitjans de comunicació, la importància dels esdeveniments és proporcional a les imatges que tenim d'aquest. El periodisme s'ha adonat que les paraules i els textos cada vegada perden més pes obrint pas a l'era de les imatges.

A conseqüència de l'alçament de l'entreteniment a tota costa, la carrera de fons dels mitjans per aconseguir més audiències sobrepassa ja els límits ètics que semblava que eren intocables. El nou periodisme té la dificultat afegida que amb les xarxes socials, la informació flueix a unes velocitats abans inimaginables, i aquesta situació ha provocat que el nou periodisme només s'interessi per buscar i crear audiències o lectors a tota costa. En definitiva, ha banalitzat la informació aconseguint que a poc a poc perdi credibilitat. És per això que tantes persones estan deixant de banda el periodisme convencional, com són els casos de les persones que he entrevistat.

D'aquesta manera, i a partir d'aquest afany d'aconseguir audiències, el periodisme s'ha posat al mateix nivell que les xarxes socials mostrant imatges dures i cruels. És cert, com deia la Soumaya en la seva entrevista, que l'ésser humà està acostumat a la violència, i aquest és un altre problema. Creixem i ens eduquem veient tota mena de fortes imatges i sembla que ja no ens afecta res. És per això que els periodistes, normalment amb finalitats merament econòmiques, mostren fotografies com la del cos del nen a la platja.

Potser avui en dia, com m'explicava la Soumaya, una imatge com aquesta encara fa esgarrifar a la societat (com ha estat el cas), però dintre d'uns quants anys, seguiran tenint el mateix efecte aquestes imatges? I si l'ésser humà està tan acostumat a veure violència que, actualment, l'única manera que hi ha perquè obri els ulls és amb una imatge d'aquest tipus, pot ser que dintre d'uns anys ja res ens esgarrifi, res ens sorprengui, i tampoc res ens faci obrir reaccionar?

En definitiva, com ja defensava al principi, és una realitat que el periodisme està perdent el seu valor cívic de garantir els drets dels ciutadans i la democràcia. En el cas de la guerra de Síria, i partint del que m'han dit les persones que he pogut entrevistar, els mitjans catalans no han pogut fer entendre als seus lectors el que de veritat senten i pateixen aquestes persones. Potser sí que han pogut dur a terme una bona cobertura merament informativa, però no han estat capaços d'aprofitar els testimonis per no quedar-se ni en simples informacions ni en sensacionalismes. Però aquesta també és la tònica que engloba tot periodisme occidental.

Vull acabar aquest treball amb les sensacions que tenia mentre feia les entrevistes. Quan escoltes parlar a persones com la Dina o la Soumaya. Persones que ho han passat tan malament, patint dia rere dia per la seva família i et diuen que aquí ni els mitjans de comunicació ni ningú es preocupa pel que els passa, sinó que tot es mou per simples interessos econòmics i polítics, et fan entendre que les coses han de canviar. Això, seria possible, amb un bon periodisme, fidel als seus inicis de principis democràtics i cívics. Però per contra, va de capa caiguda. Realment, no es pot preveure cap a on evolucionarà el periodisme i els mitjans de comunicació en els pròxims anys, però si és en aquesta línia, la decadència de la professió és imminent.

7. Referències Bibliogràfiques:

7.1 Llibres:

Rivière, M. (2003). *El malentendido. Cómo nos educan los medios de comunicación*. Icaria editorial

Lippmann, W. (2003). *La opinión pública*. Cuadernos de Langre.

Kovach, Bill y Rosentiel, T. (2014). *Los elementos del periodismo*. AGUILAR.

Kapuscinski, R. (2005). *Los cínicos no sirven para este oficio*. ANAGRAMA.

Gabilondo, I. (2011). *Fin de una época. Sobre el oficio de contar cosas*. Barral Barral Editores.

Chomsky, Noam y Ramonet, I. (2010). *Cómo nos venden la moto*. ICARIA.

Castells, M. (2010). *Comunicación y poder*. Alianza Editorial.

Camps, V. (2010). *Democracia sin ciudadanos. El ejercicio cívico de la libertad de expresión*. Editorial Trotta

Álvarez, Timoteo, J. (1992). *Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX*. Ariel Comunicación.

7.2 Articles i Webs:

Web d'ACNUR: <https://eacnur.org/blog/consecuencias-tras-5-anos-guerra-siria/>

Web Hemeroteca *Diari de Girona*:

<https://www.diaridegirona.cat/buscar/default.jsp?q1=Guerra+de+s%C3%ADria&cx=partner-pub-8592438293566705%3A7227461846&cof=FORID%3A10%3BNB%3A1&ie=ISO-8859-15&q=Guerra+de+s%C3%ADria>

Web Hemeroteca *La Vanguardia*:

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/search.html?aux=guerra+de+S%EDria&fromISO=true&q=guerra%2520de%2520S%25C3%25ADria&bd=01&bm=01&by=1881&ed=31&em=12&ey=2019>

Editorial (2016. Novembre, 13). El paper dels mitjans de comunicació en el combat contra el populisme. *Diari Ara*. Recuperat de: https://www.ara.cat/opinio/mitjans-comunicacio-combat-contra-populisme_0_1686431487.html

Llaonart, Jordi (Abril 2013). *La premsa internacional a Síria, al servei de les grans potències*. Recuperat d'*arabislam*: <https://blocs.mesvilaweb.cat/arabislam/la-premsa-internacional-a-siria-al-servei-de-les-grans-potencies/>

7.3 Treballs:

Al bacha, Luay (2017). *El papel de los medios de comunicación en la guerra civil siria* (Trebals Final de Grau, Escuela politécnica superior de Gandía, Valencia). Recuperat de: <https://riunet.upv.es/bitstream/handle/10251/89854/AL%20-%20El%20papel%20de%20los%20medios%20de%20comunicación%20en%20la%20guerra%20de%20Siria%20.pdf?sequence=1>

ANNEXOS:

I Entrevistes:

1ª Entrevista:

CONTEXTUALITZACIÓ:

Fa ja quasi 9 anys de guerra, el qual suposa, 9 anys sense poder veure a cap membre de la família. Personalment, quan em vaig assabentar de la notícia, no m'ho acabava de creure. És més, no m'ho volia creure. No podia imaginar-me el meu país d'origen en una guerra armada. Actualment ja està tot interioritzat i acceptat, ja que, el sentiment d'impotència que genera, et fa desenvolupar aquest mecanisme de defensa de voler ser fort per aquells que ho estan vivint personalment. A l'inici la situació era tensa, i estàvem tots connectats sempre les 24 hores del dia a tots els mitjans de comunicació possibles, tant els locals d'allà, com els d'aquí, inclosos els d'estats units com la CNN, juntament amb diaris espanyols i americans com el NY Times. Abans, les notícies estaven posades tot el dia, cada dia de l'any. Però ens hem adonat que l'únic que genera és tensió i malestar tant físic com psicològic, el qual ens ha portat a limitar les notícies que rebem a allò que ens explica la família que segueix vivint allà, i televisió i diaris sobre si hi ha alguna novetat important.

PREGUNTES:

A través de quins mitjans de comunicació t'informes de tot el que està passant a Síria?

A casa sempre hem tingut el satèl·lit (que ens deixa veure els canals que s'emeten a Síria en directe), però també ens nodrim de les notícies dels canals espanyols i americans (en el meu cas) com: 24h, antena3, TVE, Al Jazeera, CNN, ANN, Sham FM). He de dir, que hi ha molta controvèrsia en absolutament tots els canals, en quant a la mateixa notícia. És a dir, cada cadena/país, emet la informació segons el seu propi benefici, opinió i posició en quant a aquest conflicte armat. No només miro les notícies sinó que també m'informo mitjançant els diaris de diversos països com (la Vanguardia, el Mundo, NY Times, entre d'altres). En àrab no, perquè no se llegir ni escriure, però sí que a través del que em diuen els meus pares, puc fer una comparació objectiva. També he de mencionar que el que me àvia, tiets i cosins m'explicaven (aquells que segueixen a Síria), no concordava del tot amb els mitjans de comunicació d'aquí. El qual em va fer entrar en dubte amb tots (o quasi tots), és a dir, al final sempre posava en dubte tot el que emetien.

Creus que només amb els mitjans de comunicació que tenim a Catalunya podem estar ben informats del que passa?

Es pot tenir una idea general, però com ja he comentat, tots els mitjans de comunicació emeten la informació que a ells els sembla adient i en funció de la posició que adopten en quant al conflicte. Penso que tothom hauria de ser suficientment objectiu com per tenir en compte diverses fonts de recull de la informació per tal d'extreure una pròpia i objectiva conclusió sobre tot el que passa arreu del món. No ens podem basar només en una font ni en una sola perspectiva de veure les coses.

Creus que els mitjans expliquen tot el que està passant a Síria? Perquè això passa? Quins factors creus que interfereixen a la manera com els mitjans retracten la guerra aquí?

Sí. Evidentment tot va per interessos i posicions diplomàtiques. Per exemple, EEUU sempre emetrà tot allò en referència a la guerra de Síria, com a que qui té la culpa de tot, són ells mateixos. Mai mencionaran (o li donaran poca importància en cas que ho facin) el fet que el conflicte és per tema d'interessos per a EEUU i altres països amb força econòmica, en quant a territori estratègic i recursos naturals. Penso que les premses i canals de comunicació de notícies, emeten allò que els interessa pel fet de controlar a les masses. Per exemple: si tu, en el teu mitjà de comunicació,

pintes un grup ètnic com a "dolent", ja simplement amb el COM transmetes la notícia i les imatges que poses, ja tens el ple control de la mentalitat d'aquells que només s'informen a través del teu mitjà. En quant als mitjans catalans, penso que són bastant neutrals i que no es posicionen tan radicalment com altres d'espanyols. Tot i això, no puc afegir gaire informació a aquesta pregunta, ja que, no m'he centrat en obtenir informació d'aquests. Simplement, posava per exemple, el 24h per tal d'assabentar-me d'alguna novetat d'última hora.

Fent un anàlisi de les notícies que han publicat durant aquests anys La Vanguardia i El Diari de Girona, es pot observar que la gran majoria d'aquestes son geopolítiques (del que fa la Unió Europea o EUA per involucrar-se en el conflicte). Creus que és normal? Per entendre el conflicte i saber bé el que passa, no creus que ens tindria que arribar més informació del que passa directament al país?

Tal i com he comentat, va tot per interessos. Els mitjans de comunicació emeten allò que interessa als que estan "més amunt". Evidentment, no emetran la quantitat de gent innocent que està morint ni tampoc els conflictes que estan havent a tema més intern. Com ens trobem fora del conflicte, és a dir, no l'estem vivint personal i directament, no centraran les notícies en allò que succeeix dins el país, sinó que se centraran en la UE o EEUU, també perquè aquestes dos, es troben altament en constant contacte en quant a beneficis mutus. És a dir, són clarament aliats. Sobretot amb Espanya. Amb això vull dir que, "volen quedar bé" davant la població Europea/Espanyola, donant a entendre que són els "salvadors de la terra". No crec que sigui normal, evidentment. Però els mitjans de comunicació tenen molta més força de la que ens imaginem. Com ja he dit, els considero com a "controladors de masses". També el problema va amb la ignorància de la gent. M'he trobat amb casos on per exemple, farà un parell d'anys, em vaig trobar amb un grup d'individus que no en sabien de l'existència de la guerra que per aquell moment devia portar 7-8 anys en curs. Aquí els ciutadans també juguen un paper molt important. Si directament no s'interessen per allò que passa més enllà del seu país o continent, evidentment no serveix importa allò que els mitjans de comunicació emetin, sigui la realitat d'allò que passa directament al país, o sigui en la implicació que fa la UE o EEUU.

En tots els mitjans, tant en paper com televisius, s'han mostrat imatges de moltes persones, nens, imatges de violència... creus que estan en el seu dret de mostrar tot això? O es tracta de simple sensacionalisme mediàtic?

L'ésser humà el considero com a molt "cotilla". Si no el captes per l'ull, no el captaràs de cap altra manera. Si no ensenyes una imatge impactant, aquella notícia en sí, perd importància de cares a la ciutadania. Evidentment s'ha de preservar la identitat de les persones, però actualment, vivim en un món en el qual les tecnologies es troben en el nostre dia a dia. Tothom fa fotos i vídeos de tot, sense el consentiment de terceres persones. Però és un terme molt delicat. Recordo aquella imatge que es va fer viral, del cos mort del nen que es varen trobar a la platja, i van tornar la foto com una imatge de referència sobre allò que succeeix al país. Evidentment, el principal objectiu de la foto, era conscienciar a la ciutadania sobre allò que han de fer moltes famílies, per tal de salvar-se la vida. És un fet, i l'hem d'acceptar. Tot i així, no estic 100% d'acord en tenir-la com a referent del que està passant, perquè això és només una petita fracció de la realitat. La realitat és que hi ha milers de famílies refugiades, separades i amb cap propietat (és a dir, no tenen res de res), hi ha fam (recordo una anècdota que em va explicar me àvia per telèfon: em pregunta: què et costa 1kg de pebrot vermell al súper? i li responc: no se, quant deu ser? uns 2€ com a molt? (actualment no se què valdria però faig una estimació aproximada) i em diu: mira doncs, aquí amb això no et podries comprar ni mig pebrot. Ens costa 16€ (ho he passat directament de lliura síria a €). Aquí em vaig quedar paralitzada, perquè vaig pensar en la sort que la meua família té per poder permetre's menjar. Hi ha famílies que no es poden permetre pagar aquestes quantitats per a menjar saludablement. Això no es reflecteix a les notícies. També hi ha implicació d'altres països; donacions d'armes a diversos grups armats; entre molts altres termes que els mitjans de comunicació s'abstenen a emetre.

Creus que a partir dels mitjans de comunicació catalans podem entendre més o menys les conseqüències reals que ha tingut la guerra en el país, el canvi que ha patit Síria i la seva població durant aquests 8 anys?

No. Ni les causes ni les conseqüències. Però el mateix dic amb els altres mitjans de comunicació arreu del món. Tot està controlat, i si la ciutadania es dedica a basar-se només en un canal informatiu, només tindran aquella perspectiva i informació que a aquell canal li interessava emetre. La gent no n'és conscient dels danys tant físics, polítics, territorials, psicològics, econòmics, financers, entre d'altres, que la guerra comporta. Repeteixo, com el conflicte queda lluny (és a dir, no és un país proper), la gent no es preocupa. No ha sigut o no ha volgut ser conscienciada del que està passant. No vull creure que la gent vulgui ser ignorant, però sí que és el que molta gent m'ha transmès. No només amb la guerra de Síria, sinó amb altres conflictes que està havent avui dia com a Corea, Venezuela, Yemen, Afganistan, entre d'altres. El conflicte en sí, inclús a mi m'ha costat entendre'l, llavors tampoc espero que aquells que no tenen relació alguna, l'entenguin. Però sí un mínim d'interès. Aquelles persones que sí s'han interessat, i realment tenen una bona perspectiva i una idea (per més general que sigui) sobre el conflicte, són persones que s'han alimentat de diverses fonts d'informació, tant televisives, com articles, diaris, ràdios, debats, entre d'altres. Les conseqüències reals que la guerra ha tingut en tot el país, no seran reflectides en cap medi de comunicació, inclús puc dir que tampoc és 100% reflectit amb total transparència ni en els canals àrabs (cosa que considero que en part és positiu, per tal de calmar "dins del que cap", les ments de les persones que tenen un sentiment de pertinença cap al país).

2ª Entrevista:

CONTEXTUALITZACIÓ:

Soc Catalana nascuda a Salt, però de família Siriana. Porto la pastisseria Palmira de dolços de Síria des que es va obrir, i treballo amb altes persones de Síria i que alguns han fugit de la guerra. Fa quatre anys que va arribar el primer refugiat, que és el meu soci a la pastisseria. I vaig tenir que ser jo la que vaig avisar als mitjans de que vinguessin a difondre-ho. Li van fer una entrevista al *Diari de Girona* i arrel d'aquesta es va fer un reportatge al programa *Sense Ficció* de TV3. No van ser els periodistes que van venir a mi ni a preocupar-se per tots aquests fets, sinó que vaig tenir que anar-los a buscar jo.

PREGUNTES

A través de quins mitjans de comunicació t'informes de tot el que està passant a Síria?

Jo m'informo per mitjans àrabs. Però si que m'he adonat que a través de la premsa catalana hi ha moltes coses que no queden clares. Si no ets coneixedor del que passa, no ho entens.

Creus que només amb els mitjans de comunicació que tenim a Catalunya podem estar ben informats del que passa?

És molt complicat, has de buscar molt perquè a part de que siguin diaris molt grans com potser *La Vanguardia*, no tenen ni tan sols apartat d'internacional. A més la realitat és que si no són coses extraordinàries no surt als mitjans. Només diuen el que és mes sensacionalista, però no només amb la guerra sinó amb tot el problema dels refugiats també. Fa temps que es morien els refugiats intentant escapar del país però fins que aquestes persones no han començat a morir a les "nostres platges" no se'n ha parlat.

Creus que els mitjans expliquen tot el que està passant a Síria? Perquè això passa? Quins factors creus que interfereixen a la manera com els mitjans retracten la guerra aquí?

Es possible, perquè és basen en el sensacionalisme, explicant els fets més rellevants, mediàtics o per conveniència. També és cert que en molt pocs casos s'explica que no és una guerra a dues bandes com sempre es fa veure, son tres: Per una banda el govern, per una altra els grups islamistes radicals i jihadistes, i finalment els opositors. Hi ha molt pocs mitjans que s'esforcin a fer entendre això a la població.

Fent un anàlisi de les notícies que han publicat durant aquests anys La Vanguardia i El Diari de Girona, es pot observar que la gran majoria d'aquestes son geopolítiques (del que fa la Unió Europea o EUA per involucrar-se en el conflicte). Creus que és normal? Per entendre el conflicte i saber bé el que passa, no creus que ens tindria que arribar més informació del que passa directament al país?

Com ja he dit, només expliquen el més sensacionalista i el que més pot vendre, un exemple, ningú parla de la guerra de Mali i és molt abans de la Siriana. Ha arribat a tal punt de sensacionalisme que avui en dia fins i tot ser refugiat siria està "de moda", m'he trobat amb casos de persones que diuen que tenen un refugiat a casa com si fos pràcticament un gos. Però a més, hi ha molts problemes burocràtics que no s'expliquen als mitjans. Quan arriba un refugiat a Espanya l'únic que ofereix l'estat son les targetes sanitàries (que òbviament no son gratis) però els primers mesos acaben anant als serveis socials o *Caritas* com si fossin pobres.

Molts dels refugiats que venen no poden entrar en la roda perquè el sistema Espanyol ni tan sols o accepta. Per exemple un dels refugiats que va venir a casa meva volia viure a Salt i l'Estat Espanyol no ho acceptava, si no acceptes condicions com la ubicació no pots entrar dintre de la roda. Però el més fort és que l'Estat segueix cobrant la quota per acollir gent refugiada, on van aquests diners? D'això tampoc se'n parla als mitjans de comunicació. És tan desastrosa la situació que molts arriben amb autobusos i després marxen a Bèlgica o Alemanya perquè aquí no hi ha res. El noi que treballa amb mi a la pastisseria (el que van entrevistar els mitjans) va tenir que esperar més de 10 mesos per a tenir el permís de treball, això tampoc va sortir en cap de les entrevistes que li van fer. Però es que altres persones han arribat a haver d'esperar 12 o 14 mesos per a tenir aquest permís, i en alguns casos amb treball esperant el permís de residència pots trigar tres o quatre anys.

Tampoc s'explica enlloc que a Espanya no hi ha refugiats de Síria. Es qualifiquen com a persones de protecció internacional i això és perquè així, legalment, no els i han de donar els mateixos beneficis. Crec que això te a veure amb la percepció que te el govern Espanyol del propi conflicte, i pels seus interessos.

Per quins tipus d'interessos creus que ho fan?

Sincerament crec que és perquè el Govern Espanyol no es vol "mullar", ja que així reconeixes que Síria és un país en guerra. Mira el que va passar a França per anar contra ISIS, que enseguida i van haver atemptats. Una cosa molt "forta" que tampoc s'explica és que les zones controlades per ISIS són les més segures per viure a Síria, allà no i cauen bombes perquè el règim i te una treva.

I és que tot va per interessos... per exemple Turquia que lluita contra els grups Kurds però tot i això acullen refugiats, ja li va bé per temes polítics fer-ho...

En tots els mitjans, tant en paper com televisius, s'han mostrat imatges de moltes persones, nens, imatges de violència... creus que estan en el seu dret de mostrar tot això? O es tracta de simple sensacionalisme mediàtic?

Saps que passa, que fins que no va sortir la foto del nen mort a la platja les coses semblaven que anaven passant però ningú li feia cas. El problema és que estem tant acostumats a veure sang i fetge que fins que no ho veus de nens, i fins que no tens aquestes imatges tan dures davant no és el mateix. Sí que es veritat que a vegades han fet servir imatges “manipulades” o extretes d’altres guerres, però el que estava passant era real, el que explicaven les notícies era i és real.

Mira, d’on és la meua família, ha estat sempre sota el règim i fins ara ha estat un dels llocs on més bombes han caigut. Hi ha molts de pobles que els rebels intenten dominar, però és la pròpia població que els fa fora, els propis civils, perquè no volen que caiguin bombes. D’això tampoc se’n parla.

Creus que a partir dels mitjans de comunicació catalans podem entendre més o menys les conseqüències reals que ha tingut la guerra en el país, el canvi que ha patit Síria i la seva població durant aquests 8 anys?

No ho crec. Si ni tan sols s’explica el que passa aquí amb tot el tema dels refugiats i la gent no se’n assabenta, encara menys del que passa realment allí.

Per experiència personal i pròpia, què fa la creu roja? Només hi ha una advocada que porti els temes d’immigració i va molt saturada, què fas si has d’esperar un mes i mig o dos? Com pot ser que passi això, on estan tots els recursos?

El primer autobús amb refugiats va arribar al país que eren 60 o 70 persones, ara en queden quatre o cinc, els propis refugiats són els que diuen “Si a Espanya son pobres, allà no hi ha res”.

3ª Entrevista:

CONTEXTUALITZACIÓ:

Jo he estat en un camp de refugiats de “moria” que és un camp que està a la illa de Lesbos que pertany a Grècia però amb la particularitat que està molt a prop de Turquia. Doncs, jo vaig decidir anar-hi perquè ho vaig sentir, crec que això estava dins meu i vaig sentir que tenia que anar. També perquè treballa a l’ACNUR que és la ONG en defensa dels refugiats i parlo cada dia amb moltes persones del que és un refugiat. Un refugiat és una persona com tu i com jo i com qualsevol i que hauria de tenir els mateixos drets que nosaltres. De fet, els te, però no es respecten, aleshores també volia veure de primera mà com estava la situació en un camp i com s’hi vivia. Vulguis o no tots podem tenir-ne una idea per la informació que hi ha encara que és insuficient, però és diferent quan pots comprovar-ho amb els teus propis ulls i la experiència es diferent.

PREGUNTES:

A través de quins mitjans de comunicació t’informes de tot el que està passant a Síria?

Tinc que reconèixer primer de tot que em costa molt veure les notícies a la televisió però es que justament els temes que a mi m’interessen en relació als refugiats no surten en cap dels mitjans. Per posar un exemple, quan Notre Damme es va incendiar i estava a tot arreu, i em sembla molt bé, em sembla perfecte. Però no veig que aquesta situació es vegi amb alguna cosa referent a un refugiat. I estem parlant de que hi ha més de setanta milions de persones desplaçades arreu del món, i això no s’exposa gaire als mitjans.

Creus que els mitjans expliquen tot el que està passant a Síria i als camps de refugiats? Perquè això passa? Quins factors creus que interfereixen a la manera com els mitjans retracten la guerra aquí?

Jo soc molt ignorant respecte a la manipulació però de de la meua ignorància tinc la hipòtesis de que son moltes les coses que ens venen a través dels mitjans que estan manipulades, potser

m'equivoco, però és la sensació que tinc. M'encantaria posar la tele que parlessin de tot, de Síria, d'Afganistan (que ni jo mateixa ho sabia fins que vaig arribar als camps), que hi ha una guerra silenciada.

En tots els mitjans, tant en paper com televisius, s'han mostrat imatges de moltes persones, nens, imatges de violència... creus que estan en el seu dret de mostrar tot això? O es tracta de simple sensacionalisme mediàtic?

Recordo la imatge del nen de Síria que ha donat la volta per tot el món. Sense dubte és molt dura i sí, crec que no calia. Crec que hi ha moltes més coses per mostrar i que no necessàriament han de ser aquestes. Crec que no hi ha cap tipus de justificació perquè surti en algun lloc la imatge d'un nen mort. Així que sí, te un punt important de sensacionalisme.

Creus que la gent pot tenir una mínima idea del que es viu a un camp de refugiats informant-se a través dels mitjans de comunicació?

Crec que no, la gent no es pot ni arribar a imaginar només amb el que informen els mitjans de comunicació, sense dubte. És molt difícil si no vius una cosa, imaginar-te-la, és complicat, i et pots fer milions d'idees en el teu cap i quan ho vius, aquestes idees canviïn. Però si que és veritat que si hi hagués més informació, imatges i realitat (encara que siguem conscients de que cada imatge pot estar manipulada per qui la fa o qui la difon, o com a mínim és subjectiva), independentment d'això, si tinguéssim més eines per visualitzar el que és un camp de refugiats, seria molt més fàcil per la gent que no pot anar-hi, tenir una idea.

4ª Entrevista:

CONTEXTUALITZACIÓ:

Yo trabajo para la ACNUR y soy el coordinador de aquí Girona. ACNUR es la agencia de la ONU para los refugiados ya que hay millones y millones de personas que necesitan de esta entidad para poder proteger sus derechos. Ya hace mas de 65 años que esta agencia trabaja en 130 países para emparar a todas esas personas que tienen que irse de su país a consecuencia de una guerra o porque en su país no se respetan los derechos humanos. En España se implementó a finales de los años 60 y cuenta con equipos legales, de comunicación y de relaciones externas que trabajan con diferentes ONG, gobiernos y entidades que cooperan para la integración de los refugiados en el Estado Español.

PREGUNTES:

¿A través de que medios de comunicación te informas de todo lo que pasa en Siria y en los campos de refugiados?

Prácticamente no utilizo los medios convencionales ni periódicos generalistas, porque sinceramente, no me hablan ni me explican cosas de lo que realmente me interesa, que es lo que pasa en los campos de refugiados y con los que llegan al país. Por eso me informo a través de medios alternativos como www.eacnur.org, www.uchcr.org, www.mf.es, euronews, eldiario.es y SOSrefugiados.

¿Crees que a través de lo que sale en las noticias y medios de comunicación podemos tener una idea de lo que se vive en un campo de refugiados, y todo lo que tienen que pasar estas personas hasta que un país les acoge?

El problema es que los medios de comunicación, o al menos la gran mayoría están politizados. Son empresas privadas cofinanciadas por muchos entes públicos, financieros y políticos, entonces solo explicaran las cosas que les interesa o las que, como mínimo, mas les convenga. A demás, la

información, desde mi punto de vista, siempre será subjetiva y parcial entonces no siempre tendrá el mismo valor para quien lo lea.

¿Crees que los medios de comunicación explican todo lo que pasa en Siria y en los campos de refugiados? ¿Por qué pasa esto? ¿Qué factores crees que interfieren a la forma que tienen los medios de como redactan todos estos hechos aquí?

Hay muy pocas noticias sobre todo este problema que considero tan importante. Pero es puro proteccionismo social. En los medios de comunicación no se explican ni la mitad de cosas y cuando lo hacen solo quieren inculcar el miedo, el victimismo y el conservadurismo.

En los medios de comunicación, ya sean a papel como televisados, se han mostrado imágenes de muchas personas, niños, imágenes de violencia... ¿Crees que están en el derecho de hacerlo? ¿O se trata de simple sensacionalismo mediático?

Obviamente es simple sensacionalismo, realmente no les interesa lo que pase o deje de pasar, solo piensan como industrias. Es una buena forma de conseguir dinero, de ganar lectores y de que se compartan sus artículos o noticias por las redes sociales...

5ª Entrevista:

CONTEXTUALITZACIÓ:

Vaig anar al mateix camp de Lesbos amb la Fiore i durant els mateixos dies. Crec que és important abans de tot explicar que el canvi que fa una persona que passa un dies allà és radical. No ens podem ni arribar a imaginar tot el que passa aquesta gent fins que i anem, ara no puc mirar cap una altre banda, hi ha persones tan maques, famílies tan bones amb fills petits que estan patint que fins i tot estic a punt de deixar la meva feina i buscar una en la que pugui fer alguna cosa més.

PREGUNTES:

A través de quins mitjans de comunicació t'informes de tot el que està passant a Síria?

La veritat és que pràcticament no m'informo molt perquè no veig ni la tele ni llegeixo diaris, m'informo normalment via xarxes socials i no per cap diari. I si no és per xarxes socials és a través de perfils de ONGs, tipo Open arms, unicef, save de children... igualment si haig d'escullir un diari seria Diario.es.

Creus que només amb els mitjans de comunicació que tenim a Catalunya podem estar ben informats del que passa?

Si no has estat en un camp, o no estàs connectat d'alguna manera amb ONGs, no tenim ni idea de tot el que passa. El problema és que està omès, no hi ha informació. La Unió Europea és la primera beneficiada realment amb tot això i per aquest motiu tampoc se'n fa ressò, però ni amb el cas de la Guerra de Síria, ni amb tot el que es viu a un cap de refugiats.

Creus que els mitjans expliquen tot el que està passant a Síria o als camps de refugiats? Perquè això passa? Quins factors creus que interfereixen a la manera com els mitjans retracten la guerra aquí?

Primer una cosa que no sé si saps però crec que és un detall important, i és que els camps no son de refugiats, son de desplaçats, un refugiat es considera quan ja te "papers" i tenen la manera de trobar feina o una "falsa estabilitat". Quan encara son als camps, tancats, sense papers ni poder sortir d'allà son desplaçats, i que amb molta sort poder arribar a ser refugiats. D'això tampoc s'informa, la gent no n'és conscient. Però a més, és complicat que la gent vegi realment que passa a un camp perquè, per

començar, no deixen entrar cap mena de televisió o diari dintre del camp precisament perquè no els interessa i quan treuen informació, esta “molt decorada” o directament no es veritat. Crec que només pot entrar, amb un permís molt especial i cada molt de temps, una televisió grega. Però no crec que sigui amb bon objectiu, tot el contrari, és per poder vendre “la moto” de “mira tots aquests desplaçats com estan cremant i destruït el nostre bonic país”. De fet, hi ha desenes de ONG que s’encarreguen de fer les seves tasques i tampoc poden entrar! Han de treballar des de fora, només tenen permís per entrar-hi dues: Remar i Metges sense fronteres, la resta cap.

Fent un anàlisi de les notícies que han publicat durant aquests anys La Vanguardia i El Diari de Girona, es pot observar que la gran majoria d’aquestes son geopolítiques (del que fa la Unió Europea o EUA per involucrar-se en el conflicte). Creus que és normal? Per entendre el conflicte i saber bé el que passa, no creus que ens tindria que arribar més informació del que passa directament al país i als camps?

Crec que no s’expliquen totes aquestes coses perquè és més fàcil ometre, els problemes que venen de fora no interessen, crearien ports i conflictes entre països potents. Tot això no els interessa ni als governs ni a les persones poderoses que son les que ho dirigeixen tot. Prefereixen explicar que només surten del seu país per trobar una millor vida en comptes d’explicar la veritat, perquè llavors crec que haurien d’explicar quins països ajuden en tot això, perquè ho fan, perquè continuen venent armes a països en guerra.... Realment és tot una vergonya absoluta, i amb tothom involucrat encara és pitjor. Per posar un exemple, la policia grega que s’encarrega de portar la “pau” als camps, son els primers en crear conflictes i deixar que les persones es matin entre elles, tenen una equació fàcil: “Quants menys desplaçats, menys problemes”.

En tots els mitjans, tant en paper com televisius, s’han mostrat imatges de moltes persones, nens, imatges de violència... creus que estan en el seu dret de mostrar tot això? O es tracta de simple sensacionalisme mediàtic?

Clarament és sensacionalisme mediàtic, no tinc cap mena de dubte, encara que si que és veritat que hi ha mitjans que intenten (o això vull pensar) no fer-ho i que tot el que fan és amb un intent d’ajudar, de donar la possibilitat de veure el que realment passa. Però la veritat crec que en el fons el que volen es vendre diaris i tenir audiència, clar.

Creus que la gent pot tenir una mínima idea del que es viu a un camp de refugiats informant-se a través dels mitjans de comunicació?

Per a mi, el canvi que vaig patir és el més radical... tenia informació d’abans d’anar-hi que és el que surt als mitjans o a les xarxes però ara que tinc la meua visió i ho he vist amb els meus propis ulls, tot és diferent. S’ha de fer més propaganda, explicar la realitat, ja sigui per les xarxes o amb un TFG com fas tu. S’han de fer donacions, fer córrer la veu o el que sigui necessari perquè això, com a mínim, surti a la llum.

2 Exemples notícies:

- Portada analitzada pel titular *Trump avisa a Síria con un ataque quirúrgico y limitado*:

Portada de La Vanguardia del domingo, 15 de abril de 2018

• "Trump avisa a Síria con un ataque quirúrgico y limitado", en la portada de este domingo

REDACCIÓN
14/04/2018 23:07

DOMINGO, 15 DE ABRIL DE 2018 / Número 40.077 www.lavanguardia.com 2,00 € (Cuba 7,00 € / España 6,00 € / Reino Unido 12,00 € / Brasil 6,00 € / Francia 12,00 € / Chile 12,00 €)

LA VANGUARDIA

FUNDADA EN 1881 POR DON CARLOS Y DON BARTOLOMÉ GOIG

El jefe de Defensa ilumina la madrugada de ayer por la caída de los misiles aliados contra las ciudades de armas químicas

Trump avisa a Siria con un ataque quirúrgico y limitado

► EE.UU., el Reino Unido y Francia lanzaron 105 misiles contra objetivos militares del régimen sirio como represalia por usar armas químicas

► Rusia condena el ataque, que no causó víctimas, y descarta dar una respuesta para evitar una escalada de la tensión **INTERNACIONAL 2 A 6 Y CONTINUA**

Junqueras pide a JxCat que deje de gesticular y forme Govern

• En una carta, el líder de ERC rechaza otras elecciones y aboga por superar los bloques

El presidente de ERC, Oriol Junqueras, dirige ayer una carta a los socios de JxCat para pedirles que se dejen de "gesticulaciones" y apunten a investir un presidente y formar gobierno. **POLÍTICA 20 Y 21**

Los muscos piden su parte de la tasa turística

CULTURA DE A 10 Y CONTINUA

"Lula es un preso político, iremos con él hasta el final"

La exministra de Brasil Dilma Rousseff alerta en una entrevista a La Vanguardia sobre la crisis política en su país. **INTERNACIONAL 24 Y 25**

Cómo salvar la dieta mediterránea

MAGAZINE

El Barça supera el récord de imbatibilidad

DEPORTES 72 A 75

La NASA busca planetas cerca de la Tierra

TENDENCIAS 42 Y 43

HOY RECEPTAS

LAS MEJORES RECETAS PARA ESTA PRIMAVERA

La revista RECETAS de la CUNY N.º 1

LOS SIGNOS IMPRESCINDIBLES DE VIAJAR

Barcelona tiene 80.000 residentes sin registrar

Una macroencuesta realizada por el Ayuntamiento de Barcelona concluye que en la ciudad hay 80.000 residentes más de los 1.625.137 que constan en el padrón. **VIVER 172**

- Inici de l'entrevista analitzada del *Diari de Girona* a Ahmad Basal, el noi que treballa amb la Soumaya a la pastisseria Palmira.

"La gent de Síria s'arrisca per arribar a un destí no gens fàcil"

Ahmad Basal és refugiat i Nachaat Waez Sawas l'ha acollit a casa seva, a Salt

Mairena Rivas/Empordà.info | 02.03.2016 | 20:44

Ahmad Basal va néixer a Alep (Síria) fa 26 anys. Fa sis mesos va arribar a Girona amb res a sobre i uns quants quilos de menys. El seu testimoni és l'exemple del pànic que viuen centenars de milers de sirians que fugen de la guerra al seu país. Ell ha pagat a les màfies per pujar a una pastera; s'ha desplaçat per Europa amagant-se per rutes alternatives, per no ser enxampat i portat a un camp de refugiats, i ha arribat fins aquí amb l'esperança d'iniciar una nova vida.

"La gent de Síria s'arrisca per arribar a un destí no gens fàcil"

A Ahmad Basal, li han obert les portes de casa seva, a Salt, uns compatriotes seus. Un d'ells és el sirí Rafaat Sarajeddin, que fa 14 anys que viu a Catalunya. Tots dos es van conèixer a Turquia, on Rafaat havia anat a portar ajuda humanitària emparat per l'Associació Solidària amb el Poble Sirí, i on Ahmad es trobava refugiat.

Rafaat va dir a Ahmad que podia allotjar-se amb la seva família, a Salt, però assolir aquesta fita no estava exempt de riscos: l'odissea del refugiat va durar 45 dies creuant les fronteres de nou països. El sogre de Rafaat, Nachaat Waez Sawas, ha acollit Ahmad com a un fill. Aquesta família de sirians també va aconseguir, fa tres anys, que el jove Azhar, germà de Rafaat, arribés fins aquí fugint de la guerra.

Ahmad Basal ha estat convidat per la nova associació altempordanesa Amb les Teves Mans per parlar de la seva experiència. Està aprenent català i diu que li agradaria poder dedicar-se a la pastisseria, la seva professió.

Com ha un home de fer per arribar fins a Salt?

Contingut per a tu

Els nous bitllets de 100 i 200 euros entren en circulació
28-05-2019